

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 8 - AUGUST 2004

Český kostel Panny Marie Dobré Rady v Chicagu

V sedmdesátých a osmdesátých letech 19. století sloužily českým přistěhovalcům na západní a jižní straně Chicagu čtyři české farnosti. Tehdy asi 75 českých rodin, sdružených ve Společnosti „Following of Christ“ (Následovníků Kristových) požádalo faráře prvního českého kostela sv. Václava, Otce Josefa Molitora, který byl vlivným členem arcidiecézní komise pro zakládání nových farností, aby jim vymohl povolení k založení nové české farnosti. Pod jeho vedením zakoupili v blízkosti tehdy snad nejživější křižovatky ulic Milwaukee, Ashland a Division na Western Avenue mezi ulicemi Walton, Cambell a Iowa celý městský blok s 52 stavebními místy, z nichž 10 vyhradili pro kostelní areál a zbytek byl pak rozprodáván na soukromé domy. Celková cena pozemku byla \$ 25,000. Prvním správcem nové farnosti, jež měla sahát až po hranice Wisconsinu, byl Otec Josef F. Jedlička. Narodil se 18. července v Chylicích u Rokycan. Jako tříletý přijel s rodiči do Ameriky, kde se po několika stěhováních nakonec usadili v Chicagu. Po dokončení základní školy ve farnosti sv. Václava a po sedmiletém kolejném studiu u Jezuitů v Chicagu absolvoval bohoslovecká studia v semináři sv. Františka u Milwaukee ve Wisconsinu. Na kněze byl vysvěcen na svátek sv. Cyrila a Metoděje 5. července 1889 chicagským arcibiskupem J. Ex. Patrikem A. Feehanem, který téhož roku vysvětil pro nově založenou farnost kostel Panny Marie Dobré Rady. K názvu byli inspirováni čeští farníci invokací z Loretánské litanie: „Matko dobré rady“, a to proto, že v další invokaci je Matka Boží nazývána „Stánkem Ducha svatého“. Ona tedy může plně rozdávat dary Ducha svatého, tolik potřebné pro náš duchovní život.

Budova kostela je trojposchodíová. V přízemí byla farní škola, v prvním poschodí rozsáhlý společenský sál a v druhém poschodí vlastní kostel s novogotickou klenbou a rovněž novogotickými okny. Průčelí je architektonicky vkusně upraveno. Vchází se obyčejnými dveřmi, po jejichž stranách jsou dvě štíhlá gotická okna. Nade dveřmi jsou 3

obdélníková okna do sálu a nad nimi tři chrámová gotická okna. Pod sepnutým gotickým obloukem průčelí stojí v medailonu bílá socha Panny Marie a zcela na vrcholu štítu se vypíná masivní kříž.

Farní škola byla otevřena v přízemí kostelní budovy v roce 1889 pod vedením Štěpána Ersta, který byl zároveň varhaníkem. Ve škole vyučoval laický personál. 11. října 1903 svatoprokopský převor Otec Jan Nep. Jaeger, OSB, posvětil základní kámen nové třípatrové školní budovy, ve které v osmi třídách vyučovaly sestřičky sv. Františka až do roku 1968, kdy škola byla sloučena s nedalekou školou polské farnosti sv. Heleny na 2319 W. Augusta. V roce 1895 byl Otec Jedlička přeložen do farnosti Nejsvětější trojice pro slovanské a maďarské přistěhovalce v Yonkers ve státě New York a na jeho místo nastoupil Otec Jan Hodyč z Omahy, ve státě Nebraska, kde byl farářem u českého kostela Nanebevzetí Panny Marie. Ze 12 českých kněží, kteří se vystřídali u Panny Marie Dobré Rady se většinou později stali faráři u svaté Anežky České. Mezi nimi nejznámější jsou: Otec Josef Hynek, Msgr. Inocenc Kestl, Msgr. Martin Křížka a Otec František Příbyl.

V blízkosti kostela Panny Marie Dobré Rady byly založeny čtyři národnostní farnosti: Sv. Růžence pro Italy, Nejsvětějšího Srdce pro Slováky, sv. Heleny pro Poláky a sv. Štěpána, krále, pro Maďary. V době mezi první a druhou světovou válkou bylo v české farnosti zapsáno přes 400 rodin. Potom ale začal počet drasticky upadat, až v polovině sedmdesátých let se zmenšil na 86 rodin a farnost se stala jednou z nejmenších v arcidiecézi. Přesto její finanční základ byl solidní. Posledním farářem u Panny Marie Dobré Rady byl ustanoven v dubnu 1969 Otec Richard Tlapa, který byl před tím farářem u Panny Marie Svatohorské v Ciceru, Sv. Cyrila a Metoděje a sv. Ludmily v Chicagu. V současné době žije v komunitě pro kněze na odpočinku v Merrillville v Indianě, kde 6. května letošního roku oslavil 60. výročí svého kněžství. Po sto letech svého trvání byl v roce 1989 kostel

Bývalá farní škola Panny Marie Dobré Rady, dnes arcidiecézní charitní centrum pro opuštěné děti.

Panny Marie Dobré Rady uzavřen a farnost zrušena.

Na dobře udržované budově školy Panny Marie Dobré Rady je nápis: West Town Center – The Catholic Charities of the Archdiocese of Chicago – Department of Foster Care and Children Protective Services a na dveřích kostela: St. Joseph Services. Celý kostelní areál tedy slouží péči o opuštěné děti, které potřebují pomoc, a jejichž počet v dnešní době v Chicagu nebezpečně roste.

Na rohu ulic Western a Walton mile působí bílá soška Panny Marie s Ježíškem v dobře udržované květinové zahradce, kterou tam dal postavit Otec Jiří Kučera v roce 1964 na památku svých rodičů Jana a Anny. Otec Jiří Kučera zde působil jako farář 11 roků.

Karel Chrobák

O dalším českém kostele sv. Ludmily v Chicagu čtěte na str. 14

Foto na titulní straně:

Kostel Panny Marie Dobré Rady v Chicagu

Nanebevzetí Panny Marie

15.srpna

Pozdravena buď, Královno, Panno Maria,
nebe, země císařovno, Matičko milá.

Ó Maria, Maria, ty jsi milosti plná,
přimlouvej se a pros za nás u svého Syna!

Zdravas, Královno milosti, Panno Maria,
tys život, pramen sladkosti, Matičko milá.

Tys bez poskvrny počatá, Panno Maria,
tvá čistota je přesvatá, Matičko milá.

Důstojná Matko Kristova, Panno Maria,
budiž nám vždy milostivá, Matičko milá.

Ó Matko neporušená, Panno Maria,
ty jsi všecka utěšená, Matičko milá.

Matko krásná Stvořitele, Panno Maria,
učíš nám ho Těšitele, Matičko milá.

Ty jsi Panna nejmoudřejší, Panno Maria,
veškeré cti nejhodnější, Matičko milá.

Příčino naší radosti, Panno Maria,
ve všem našem protivenství, Matičko milá.

Tys uzdravení nemocných, Panno Maria,
tys útočiště nás hříšných, Matičko milá.

Zarmoucených potěšení, Panno Maria,
křesťanů jsi spomožení, Matičko milá.

Buď naše orodovnice, Panno Maria,
ve všech bídách pomocnice, Matičko milá.

S pláčem my voláme k tobě, Panno Maria,
ó vyslyš nás v této době, Matičko milá.

Vyslyš zkroušené vzdychání, Panno Maria,
svých ctitelů nařikání, Matičko milá.

Vzhlédni v lásce oka svého, Panno Maria,
do údolí slzavého, Matičko milá.

Ode všeho zlého nás chraň, Panno Maria,
naší Matkou vždycky zůstaň, Matičko milá.

Obrať k nám své oči jasné, Panno Maria,
až nám život jednou zhasne, Matičko milá.

Tenkrát na nás mile pohleď, Panno Maria,
k Synu svému šťastně uveď, Matičko milá.

Ať se s tebou radujeme, Panno Maria,
v nebi Boha velebíme, Matičko milá.

Salve Regina - Poutnický kancionál, Brno 1992

Dřevořez Michaela Floriana (1911 - 1984)

Katechismus katolické církve (čl. 966 a 969) o Panně Marii nanebevzaté píše:

„Když neposkvrněná Panna, která byla uchráněna od jakékoliv poskvrny dědičné viny, dokončila svůj pozemský život, byla s tělem i duší vzata do nebeské slávy a vyvýšena Pánem jako královna všeho tvorstva, aby se dokonaleji připodobnila svému synu, Pánu pánů a vítězi nad hříchem a smrtí.“ (2.vatikánský koncil *Lumen gentium* 59) Nanebevzetí svaté Panny je zvláštní účastí na vzkříšení jejího Syna a předjímá vzkříšení ostatních křesťanů:

„Ve svém mateřství jsi uchovala panenství, ve své smrti jsi neopustila svět, ó Matko Boží; dosáhla jsi pramene života, ty, která jsi počala živého Boha, a osvobodíš svými modlitbami naše duše od smrti.“ (*Byzantská liturgie o slavnosti Nanebevzetí*)

„Mariino mateřství v plánu milosti trvá neustále od okamžiku souhlasu, který s vírou vyjádřila při zvěstování a bez váhání zachovala pod křížem, až do věčného dovršení spásy všech vyvolených. Když byla vzata do nebe, neopustila tento spasitelný úkon, ale nadále nám získává dary věčné spásy svými mnohonásobnými přímlovami ... Proto je blahoslavená Panna vyzývána v církvi jako přímlovkyně, pomocnice, ochránkyně a prostřednice.“ (2.vatikánský koncil *Lumen gentium* 62)

LITURGICKÁ ČTENÍ

22.neděle v mezidobí - 29.srpna 2004

1.ČTENÍ - Sir 3, 19-21. 30-31

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Synu, dělej své práce v skromnosti, a budeš milován bohumilými lidmi. Čím jsi větší, tím víc se pokojuj, a před Pánem nalezneš milost. Neboť veliká je moc Pána, je slaven pokornými lidmi. Pro ránu domýšlivce není uzdravení, neboť se v něm uchytilo ošklivé bytí. Rozumné srdce chápe poučné výroky, moudrý člověk touží po pozorných posluchačích.

2.ČTENÍ - Žid 12, 18-19. 22-24a

Čtení z listu Židům.

Bratři! Nepřistoupili jste k hmotné hoře, z které šlehal oheň a která byla zahalena mračnou temnotou a bouří a při tom za zvuku trouby byly prohlášeny předpisy. Když to všechno Izraelité slyšeli, zdráhali se poslouchat a prosili, aby Bůh už k nim nemluvil. Vy však jste přistoupili k hoře Siónu a k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému: ke vznešenému shromáždění obrovského množství andělů a k obci prvorozenců, kteří jsou zapsáni v nebi; přistoupili jste k soudci, Bohu všech, k duším spravedlivých, kteří už dosáhli cíle, a k Ježíši, prostředníku nové smlouvy.

EVANGELIUM - Lk 14, 1. 7-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíš přišel v sobotu do domu jednoho z předních farizeů, aby tam pojedl, dávali si na něj pozor. On si všiml, jak si hosté vybírají přední místa. Řekl jim tedy toto poučení: „Až budeš od někoho pozván na svatební hostinu, nesedej si na přední místo. Mohl by být od něho pozván někdo vzácnější než ty, a ten, kdo pozval tebe i jeho, by přišel a řekl ti: 'Uvolni mu místo!' Tu bys musel s hanbou zaujmout poslední místo. Ale když budeš pozván, jdi si sednout na poslední místo, takže až přijde ten, který tě pozval, řekne ti: 'Příteli, pojď si sednout dopředu!' To ti bude ke cti u všech, kteří budou s tebou u stolu. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“ Svému hostiteli pak řekl: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ani bratry, ani příbuzné, ani bohaté sousedy, aby tě snad také nepozvali, a tak by se ti dostalo odměny. Ale když strojíš hostinu, pozvi žebráky a mrzáky, chromé a slepé. A budeš blahoslavený, protože oni ti to nemají čím odplatit. Dostaneš však odměnu při vzkříšení spravedlivých.“

23.neděle v mezidobí - 5.září 2004

1.ČTENÍ - Mdr 9, 13-18

Čtení z knihy Moudrosti.

Kdo z lidí může poznat Boží úmysly, kdo pochopí, co chce Pán? Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké. Vždyť porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí. S námahou luštíme smysl pozemských věcí, nesnadno nalézáme to, co je nejvšednější. Kdo může vyzkoumat

to, co je v nebi? Kdo poznal tvou vůli, když jsi mu nedal moudrost a z výšin neposlal svého svatého ducha? A tak se upravilo chování těch, kdo jsou na zemi, lidé se naučili, co je ti milé, a moudrosti se zachránili.

2.ČTENÍ - Flm 9b-10. 12-17

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filemonovi.

Mluví to Pavel, stařec, a nyní vězeň pro Krista Ježíše. Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život tady v žaláři, Onezima. Posílám ti ho nazpátek, přijmi ho, jako by to bylo moje vlastní srdce. Nejráději bych si ho nechal u sebe, aby mi sloužil místo tebe tady ve vězení, které snáším pro hlásání evangelia. Ale nechťel jsem nic udělat bez tvého souhlasu, aby tvůj dobrý skutek nevypadal jako vynucený, nýbrž byl dobrovolný. Vždyť snad proto ti byl vzat na čas, abys ho dostal nazpátek navždycky, ne už jako otroka, ale jako něco více než otroka: jako drahého bratra. Když i mně je tolik milý, jak teprve tobě, jako člověk i jako křesťan. Jsi-li tedy přesvědčen, že já a ty patříme k sobě, přijmi ho, jako bych to byl já sám.

EVANGELIUM - Lk 14, 25-33

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíše cestou doprovázely velké zástupy. Obrátil se k nim a řekl: „Když někdo přichází ke mně a neklade svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry a sestry - ano i sám sebe - až na druhé místo, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Když někdo z vás chce stavět věž, nesedne si napřed a nespočítá náklady, jestli má dost na dokončení stavby? Kdyby totiž položil základy a nestačil ji dokončit, vysmáli by se mu všichni, kdo by to viděli, a říkali by: 'Tenhle člověk se pustil do stavby, ale nemohl ji dokončit.' Nebo když má některý král vytáhnout proti jinému králi, aby s ním vedl válku, nesedne si napřed a neuvažuje, jestli se může s deseti tisíci vojáků utkat s tím, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? Jestliže na to nestačí, vyšle posly, dokud je ten druhý ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.“

24.neděle v mezidobí - 12.září 2004

1.ČTENÍ - Ex 32, 7-11. 13-14

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Sestup dolů, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, přivodil si zkázu. Uhnuli brzo z cesty, kterou jsem jim přikázal. Ulili si býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: Izraeli, to je tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země.“ Hospodin řekl dále Mojžíšovi: „Viděl jsem tento lid, je to lid tvrdé šíje. Nebraň mi, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je vyhubím; z tebe však udělám veliký národ.“ Mojžíš konejšil Hospodina, svého Boha, slovy: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a mocnou rukou z egyptské země? Rozpomeň se na Abraháma, na Izáka a na Izraele, své služebníky, kterým jsi sám při sobě přísahal a vyhlásil: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy a celou tuto zemi, jak jsem řekl, dám vašemu potomstvu a zdědí ji navěky.“ A Hospodin se nad nimi slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil svému lidu.

2.ČTENÍ - 1 Tim 1, 12-17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného a vzal mě do služby, ačkoli dříve jsem byl rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti ve své nevěře. Milost našeho Pána se však na mně tím hojněji projevila s vírou a láskou v Kristu Ježíši. Na tuto nauku je spolehnouti a zaslouží si, aby se jí naprosto věřilo: Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svoji shovívavost; já jsem měl být příkladem pro ty, kdo v něho v budoucnosti uvěří, a tak dosáhnou věčného života. Králi věků, Bohu nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému buď čest a sláva na věčné věky. Amen.

EVANGELIUM - Lk 15, 1-32

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devěta-
devadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.' Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují. Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.' Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátí.“ Dále řekl: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: 'Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.' On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad, a on začal mít nouzi. Šel a uchýlil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal. Tu šel do sebe a řekl: 'Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhrěšil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!' Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn mu řekl: 'Otče, zhrěšil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem.' Ale otec nařídil služebníkům: 'Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!' A začali se veselit. Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolał si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená. On mu odpověděl: 'Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.' Tu se starší syn rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale on otci odpověděl: 'Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se po-

veselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele! Otec mu odpověděl: 'Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.'“

25.neděle v mezidobí - 19.září 2004

1.ČTENÍ - Am 8, 4-7

Čtení z knihy proroka Amosa.

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země! Říkáte: „Kdypak už bude po slavnosti novoluní, abychom mohli prodávat obilí, kdypak již bude po sobotě, abychom mohli otevřít sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných vah, chudáka kupovat za peníze, nuzáka za pár opáneků? I nejhorší obilí prodáme.“ Při chloubě Jakubově Hospodin přísahal: „Navěky nezapomenu na žádný jejich skutek!“

2.ČTENÍ - 1 Tim 2, 1-8

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby prosebné, přímlybné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny, kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu, našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy. Je totiž jenom jediný Bůh a jenom jediný prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas; a já jsem byl ustanoven za hlasatele toho a za apoštola - to mluvím pravdu a nelžu - za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přeji si tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté ruce bez hněvu a sváru.

EVANGELIUM - Lk 16, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevěřuje jeho majetek. Zavolał ho a řekl mu: 'Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.' Správce si řekl: 'Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat neumím, žebrat se stydím. Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.' Zavolał si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: 'Kolik jsi mému pánovi dlužen?' Odpověděl: 'Sto věder oleje.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.' Pak se zeptal druhého: 'Kolik ty jsi dlužen?' Odpověděl: 'Sto korců pšenice.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.' Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Děti tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než děti světla. A já vám říkám: Získávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste - až ho nebude - byli přijati do přibytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé bohatství? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 22.června do 30.července 2004

Politické události

Stanislav Gross jedná o nové vládě

Úřadující předseda ČSSD Stanislav Gross se v pondělí 26.července stal novým premiérem České republiky. Stalo se tak po Rezignaci Vladimíra Špidly na funkci předsedy vlády i předsedy ČSSD po volbách do Evropského parlamentu, kde ČSSD výrazně neuspěla. Nový premiér složil slavnostní slib do rukou prezidenta Václava Klause. Ten se k jeho jmenování rozhodl po předchozích jednáních koaličních partnerů a poté co mu Gross přinesl originál podpisů 101 poslance, kteří novou vládu podpoří. Lídři koaličních stran druhý den jednali o personálním obsazení nové vlády. Výsledkem jednání byla však pouze shoda na vládních prioritách. V otázce personální by měli mít lídři jisto až na konci týdne. Nová koaliční smlouva, která by měla vládnutí ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU upravovat, počítá s podporou rodin s dětmi, vzdělanosti a urychlením ekonomického růstu. Prioritami nové vlády bude rovněž boj proti korupci, šedé ekonomice a terorismu. Kabinet bude rovněž prosazovat ochranu zájmů České republiky v Evropské unii. Rozložení politických sil na jednotlivých ministerských křeslech se proti předchozí vládě příliš nezmění, očekávají se větší změny personální. Nový předseda vlády Mgr. Stanislav Gross je nejmladším premiérem v dějinách od vzniku ČSR 1918. Je mu 34 let, je ženatý má jednu

dceru. Vystudoval Střední průmyslovou školu dopravní a Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. V ČSSD je od roku 1989. V poslední době působil jako poslanec Parlamentu ČR a ministr vnitra. Jako poslanec se zvláště zaměřoval na bezpečnostní problematiku, jako ministr vnitra dokázal, že lze účinně bojovat s tuneláři a podvodníky.

US-DEU vede po hradeckém sjezdu Pavel Němec

S novým vedením, ale bez jasné pozice na české politické scéně skončil sjezd nejmenší vládní strany US-DEU konaný v Hradci Králové 26. a 27.června. Novým, již šestým předsedou strany od jejího vzniku v roce 1998 se stal po Petru Marešovi (vicepremiér pro vědu, výzkum a lidské zdroje) Pavel Němec (ministr pro místní rozvoj). Prvním místopředsedou ustanovili delegáti šéfa poslaneckého klubu unie Karla Kühnla, dalšími místopředsedy poslance Svatopluka Karáska, Františka Pelce a Iva Ludvíka. Nové vedení však nevyhovuje tradičním kritikům Marianu Bielešovi a Tomáši Vrbíkovi, kteří již dříve opustili US-DEU a nyní i její poslanecký klub. "Vedení unie není schopno reflektovat nedůvěru, kterou mu vystavili voliči ve volbách do Evropského parlamentu," řekl Vrbík pro ČTK. Svolání sjezdu podnítila Marešova rezignace, která následovala právě po drtivé porážce US-DEU ve volbách do Evropského parlamentu. V nich koalice,

již byla US-DEU součástí, nezískala ani dvě procenta hlasů. Během prvního dne sjezdu se projevil silná názorová roztržičnost i v rámci nejužšího vedení. Zatímco ministr informatiky Vladimír Mlynář doporučil sloučení s jinou parlamentní stranou, bývalý první místopředseda Jan Hadrava je pro integraci s menšími liberálními stranami, další prosazují, aby US-DEU zůstala samostatným subjektem. Ke klidnému průběhu sjezdu nepřispělo ani paralelně probíhající zasedání Ústředního výkonného výboru ČSSD. Na něm obhajoval svoji pozici předsedy strany a premiéra Vladimír Špidla, a přestože přímo odvolán nebyl, malá podpora nakonec vedla k jeho demisi na obě funkce, a tudíž i k pádu koaliční vlády. Na nově vzniklou politickou situaci reagoval po skončení sjezdu nový předseda Němec: "US-DEU je připravena jednat o převzetí vládní odpovědnosti pouze v případě, že se budoucí vláda přihlásí k razantnímu pokračování zahájených reforem." V opačném případě hodlají unionisté přejít do opozice. V nejbližší době se unionisté hodlají soustředit na podzimní krajské a senátní volby, ve kterých by chtěli znovu získat ztracenou voličskou přízeň.

Z centra Prahy do Ládví metrem za pouhých 13 minut

Provoz nového úseku pražského metra ze stanice Nádraží Holešovice do Ládví byl slavnostně zahájen 25.června. Přestřižením pásky otevřel dvě nové stanice metra Ládví a Kobylisy primátor Pavel Bém. Úsek IV. C1, jak se tato nová část metra odborně označuje, se začal budovat v září roku 2000

a stál 8,67 miliard Kč. Jeho stavba byla velmi náročná nejen kvůli Vltavě, pod kterou je metro položeno, ale také kvůli velkému výškovému rozdílu (112 m) mezi vltavským údolím a náhorní plošinou, na které dnes stojí velká sídliště severní části města. Jejich obyvatelé byli až doposud odkázáni na pomalejší tramvajovou nebo autobusovou dopravu. S novým metrem ale mohou být v centru již za méně než 15 minut, což v rychlosti jednoznačně předčí i automobilovou dopravu. I proto bylo vybudováno v blízkosti nových stanic hned několik zachytných parkovišť. K dnešnímu dni má pražské metro 53 stanic a celková délka činí 154 km. S jeho prodloužováním se nekončí - již začala výstavba trati IV. C2 z Ládví do Letňan. Kromě prohlídky stanice bylo v den zahájení umožněno nejprve zvaným hostům svěřt se jako první cestující z Ládví do Kobylis. Příjemné odpoledne doprovázela skupina Jana Kalouska a Black Milk; v Kobylisích hráli a zpívali Anna K. a Ivan Hlas se skupinou Růžový brejle. Od odpoledne už mohli do Ládví cestovat i "obyčejní" cestující.

Více než dva měsíce po vstupu do EU nemá Česko v pořádku legislativu

ČR dosud nepřijala 75 právních předpisů, které slíbila. Vyplývá to z interního dokumentu vlády, z něhož citují Hospodářské noviny. Chybí zejména zákony související s ochranou pracovníků a s podnikáním. Evropská komise opakovaně upozornila například na problematický zákon o vzájemném uznávání profesních kvalifikací, ke kterému zcela chybějí prováděcí předpisy. Oficiální žebříček

Evropské komise navíc v souvislosti s ČR hovoří o 360 směrnících Evropské komise, u nichž vypršela lhůta, během níž je mají členské země EU zpracovat do svých národních zákonů. Kvůli nepřijetí několika směrnic hrozí České republice první výstražné dopisy. "Zatím máme skluz se zákony, které chrání duševní vlastnictví. Chybějí nám předpisy, které by pomohly rozmachu elektronického podpisu, legislativa týkající se liberalizace pošty či železnic," vyjmenoval v Hospodářských novinách legislativní resty Pavel Svoboda (US-DEU), šéf sněmovního výboru pro evropské záležitosti. Česko je mezi deseti novými členy unie druhé nejhorší. Pomaleji pracují už jen zákonodárci na Maltě, kteří nestihli zařadit 617 směrnic.

Poslanec ODS Ouzký místopředsedou

Evropského parlamentu
Česká delegace v lidovecké frakci Evropského parlamentu úspěšně podpořila kandidaturu Miroslava Ouzkého na post místopředsedy EP. Poslanec ODS tak zaujme jedno ze 14 místopředsednických míst. Do frakce evropských lidovců patří KDU-ČSL, Sdružení nezávislých kandidátů (Evropští demokraté SNK) ED a ODS. Čeští poslanci zapomněli na půdě EP na rozepře z domácí politiky a jejich společný postup při prosazování jednoho kandidáta přispěl ke zvolení Ouzkého do vrcholné funkce ve strukturách EU. Společný klub Evropské lidové strany a Evropských demokratů (ELS-ED), nejsilnější v Evropském parlamentu, obsadí celkem sedm ze čtrnácti místopředsednických postů. Ouzký dostal 189 hlasů a skončil 11. Úspěšná kandidatura posouvá

Ouzkého na pozici druhého nejvýše postaveného Čecha v hierarchii EU za komisařem Pavlem Teličkou. Své zvolení označil pro ČTK za "příjemný vzkaz pro voliče do České republiky" a "možná za první krok k tomu, aby v příštích volbách do Evropského parlamentu byla větší účast". Nový místopředseda už vytyčil své hlavní úkoly: úsilí o zjednodušení legislativy či zprůhlednění financování. Zároveň prosazuje i jednotný status poslanců EP a bude podporovat opakování diskuse o centrálním sídle parlamentu. Miroslav Ouzký (45) vystudoval Lékařskou fakultu UK. Vedle místa v EP si stále drží členství v městském zastupitelstvu v Kadani. Při svém šestiletém mandátu (1998-2004) v Poslanecké sněmovně PČR se zaměřoval na sociální politiku a zdravotnictví. V minulosti také působil jako český pozorovatel v Evropském parlamentu.

Ministr zahraničí Cyril Svoboda jednal v USA o vízech a umístění RFE

Závažná jednání vedl ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda při své dvoudenní pracovní návštěvě Spojených států amerických (13. a 14. července). Se svým protějškem Colinem Powellem hovořil zejména o vízech, která čeští občané k cestě do USA potřebují. Podle ČTK Svoboda prohlásil, že se americká administrativa staví k řešení vízové povinnosti s ČR kladně, vše však závisí na rozhodnutí Kongresu. Česko si přeje získat v otázce víz stejné postavení jako ostatní členské země EU. Svoboda dále oznámil, že probírali i problém přemístění sídla rozhlasové stanice Svobodná Evropa a Rádía Svoboda z centra Prahy do místa, které

není tak ohrožené z hlediska bezpečnosti. Umístění stanice v ČR mimo jiné označil za "český příspěvek k potírání terorismu". Český ministr odmítl spekulace Lidových novin, že měl ve Washingtonu vést dialog o lokaci cizí raketové základny v České republice. Připustil, že experti o této věci uvažují, ale na politické úrovni se podle jeho slov žádná jednání nevedou. Naopak Svoboda potvrdil, že USA projeví vážný zájem o získání českého radaru Věra. Vyplynulo to z jeho setkání s prvním náměstkem ministra obrany Paulem Wolfowitzem. ČR původně zamýšlela, že vyveze pasivní radiolokátor, který je schopný zachytit i tzv. neviditelné letouny, do Číny. Na zásah USA však od této transakce upustila.

Zemřel historik Karel Bartošek

Člověk, který miloval radosti života, znalec literatury a umění, někdy nevrlý a provokativní, ale vždycky velkodušný a poháněný hlubokým smyslem pro přátelství, tak označil podle ČTK francouzský list Le Monde českého historika a publicistu Karla Bartoška, který zemřel 9. července v pařížské nemocnici ve věku 74 let. Bartošek nepřežil následky operace srdce, kterou musel podstoupit. ČTK to oznámil rodinný přítel, předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský. Bartoškovy tělesné pozůstatky byly zpopelněny v Paříži a popel bude uložen na pražském hřbitově v Malvazinkách. ČTK o Bartoškově uvedla, že byl "čelným představitelem generace, která se v šedesátých letech z valné části odklonila od dogmatických a schematizujících postojů a vnesla do československé historiografie i publicistiky vý-

razně tvořivější postoje a metody". Přitom Bartošek patřil k nadšeným budovatelům komunistického režimu. V 60. letech však změnil svůj postoj až k odporu k vládnoucímu systému. Za revizionistické názory pocítil Bartošek na vlastní kůži projevy tzv. normalizace. V roce 1972 byl uvězněn, o pět let později podepsal Chartu 77 a od roku 1982 žil ve Francii. Odborníci oceňují zejména jeho příspěvek do kolektivního díla Černá kniha komunismu a dále publikaci Les Aveux des archives (v Česku známá pod názvem Zpráva o putování v komunistických archivech). Le Monde ve svém nekrologu připomněl, že Bartošek "byl jedním z těch, kdo rozhodujícím způsobem přispěli k poznání dějin komunismu". Kladně hodnotí i Bartoškovu působení v časopise La Nouvelle Alternative, který "poskytoval zásadní informace o realitě na Východě a sloužil jako převozník mezi oběma částmi Evropy".

Ze Slovenska

Prezident Gašparovič na summitu NATO

Nový slovenský prezident Ivan Gašparovič vstoupil do světa velké politiky. V čele slovenské delegace se 28. a 29. června zúčastnil summitu NATO v Istanbulu, kde poprvé reprezentoval Slovensko jako plnoprávného člena Severoatlantické aliance. Klíčovou otázkou summitu byl Afghánistán a členové NATO se rozhodli rozšířit působení ISAF (International Security Assistance Force) do nových oblastí země a podpořit průběh voleb demokratické vlády. Dalším tématem byl Irák. NATO nabídlo představitelům současné irácké vlády pomoc při cvičení jejich vla-

stních bezpečnostních jednotek. Ujednáno bylo také zrušení SFOR jednotek v Bosně a Hercegovině ke konci roku. Pro slovenského prezidenta, který nastoupil do funkce v polovině června, to byla první zahraniční cesta a měla pro něj velký význam. Uspěšněčil řadu dvoustranných setkání, mezi jinými například s litevským, lotyšským, albánským či tureckým prezidentem.

Oficiální návštěva slovenského prezidenta v Praze

V pondělí 12.července absolvoval nový slovenský prezident Ivan Gašparovič svoji první oficiální zahraniční návštěvu (již dříve se zúčastnil summitu NATO v Istanbulu a pohřbu Thomase Klestila ve Vídni). V Praze ho přivítal prezidentský pár Václav a Livia Klausovi. Sešel se také s předsedou Senátu Petrem Pithartem, s odcházejícím premiérem Vladimírem Špidlou i se šéfem Poslanecké sněmovny Lubomírem Zaorálkem. Setkal se rovněž s předsedou Ústavního soudu Pavlem Rychetským a ombudsmanem Otakarem Motejlem. Gašparovič během návštěvy uctil památku prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka i Milana Rastislava Štefánika, posléze navštívil výstavu Andyho Warhola a setkal se s představiteli slovenských spolků působících v České republice.

SR bude v Alianci odpovídat za likvidaci munice

Slovensko přijalo nabídku Aliance zodpovídat v rámci NATO za likvidaci munice a výbušnin. "Budeme koordinovat práci všech 25 členských států", informovalo podle agentury SITA tiskové

oddělení Ministerstva obrany SR. Brusel je spokojený s prací a zkušenostmi slovenských vojáků v této oblasti.

Ekonomika

Česká energetická společnost ČEZ expanduje

Ve čtvrtek 15.července bulharská vláda rozhodla o prodeji podílu v sedmi distributorech elektřiny. Česká energetická společnost ČEZ získala za 9 miliard korun (281,5 milionů eur) skupinu distributorů elektřiny na západě Bulharska, která disponuje téměř dvěma miliony odběratelů elektřiny, a představuje třetinu bulharského trhu s elektřinou. Česká firma se v boji o pobočky utkala s dalšími čtyřmi společnostmi, německým distributorem EON, rakouskou společností EVN, které se dělí o zbývající dvě třetiny trhu, a italským Enel a řeckou Public Power Corp. Pro ČEZ je vstup na bulharský trh prvním průnikem do zahraničí, a zvýší tak šance firmy i na další plánované expanze. Uchází se totiž i o Slovenské elektrárny, distributory v Rumunsku a Polsku. "Jde o první krok k naplnění cíle společnosti stát se leaderem středo a východoevropského trhu s elektřinou," řekl ČTK předseda představenstva a generální ředitel ČEZ Martin Roman. Podle firmy je to největší česká investice v zahraničí. ČTK připomněla, že největším akcionářem ČEZ je stát, který ovládá 67,6% akcií. Vláda se již v roce 2000 snažila státní zhruba dvoutřetinový podíl v ČEZ prodat. Pro nesplnění podmínek ale začátkem roku 2002 tendru zrušila.

Jawa se vrací

Jawa pořád existuje a po téměř půlstoletí od slavné Jawy

500 OH se snaží oslovit trh novým modelem - Jawou 650. Server iDnes.cz píše, že česká motocyklová legenda po roce 1989 spíš jenom živoří a dnes jí na domácím trhu patří až 14. příčka s podílem 1,01%. Měsíčně se v Česku prodá ani ne patnáct motorek. Cena nové Jawy je téměř 164 tisíc korun. Firma se snaží vytvořit značku, která je evropská a drží standard kvality, co by mělo být výhodou v boji s asijskou konkurencí. V blízké budoucnosti chce Jawa získat 5-10% českého trhu a rozšířit výrobu o vyšší kubatury, určené pro volný čas a zábavu. V současnosti je hlavním odbytištěm Jawy rozvojový svět. Pořád se prodává na 30 trzích a montuje na Kubě nebo v Egyptě. "Úspěšná je tam, kde chtějí motorku, na niž stačí šroubovák a kladivo," citoval server ředitele sekretariátu Svazu automobilových výrobců Antonína Šípka. "Zvuk značky je stále dobrý díky nostalgii skupiny lidí, tato skupina se však stále zmenšuje a tvoří ji především mladí lidé ve věku 15-18 let, kteří začínají s motocykly a jetá Jawa je stále nejdostupnější," říká Radim Bárta, který spravuje zřejmě nejlepší internetové stránky vztahující se ke značce - jawamania.cz.

Kurzovní lístek

České národní banky 27. 7. 2004 (střed)

EUR, 1	31.600
Kanada, 1	19.565
Slovensko, 100	79.079
USA, 1	25.975

Kultura

Zemřel Karel Zich

Tragicky skončil život populárního zpěváka Karla Zicha. V úterý 13.července, pět týdnů po svých pětapadesátých narozeninách, zko-

laboval po potápění u jihokorsického města Porto-Vecchio a lékařům se ho nepodařilo zachránit. Francouzské úřady, které případ vyšetřovaly, vyloučily cizí zavinění a jako příčinu smrti uvedly utonutí. Zich na Korsice trávil dovolenou s manželkou a menší skupinkou dalších účastníků zájezdu zčásti organizovaného českým potápěčským klubem. "Český Elvis Presley", jak se Karlu Zichovi v médiích s oblibou přezdívalo, se narodil 10.června 1949 v Praze. Pocházel z hudební rodiny. Už během středoškolských studií stál u zrodu kapely Framus, kde zpíval a hrál spolu s Michalem Prokopem a Ivanem Trnkou rokenrol. Studoval na konzervatoři kompozici, poté absolvoval sociologii a estetiku na pražské Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. A stále zpíval - převážně své písně, ale nevyhýbal se ani spolupráci s renomovanými autory (Petr Janda, Karel Svoboda a jiní). Do svého repertoáru zařazoval také řadu převzatých písní, jako Alenka v říši divů, Mosty nebo kusy z repertoáru Elvise Presleyho. V polovině 70. let skončil v anketě Zlatý slavík (o nejpobulárnějšího zpěváka) na 4. místě. V té době se vrhl na sólovou dráhu, po pěti letech strávených ve skupině Spirituál kvintet. Její líder Jiří Tichota připomíná, že Zich byl také vynikající kytarista. Dvakrát vystupoval a spolupracoval s Lenkou Filipovou (album Mosty), mezi unikátní desky patří album z konce 80. let s legendární americkou královnou rokenrolu Wandou Jackson, která v 50. letech vystupovala po boku Presleyho. Zich natočil rovněž duety s Pavlem Bobkem, Petrou Janů, Jitkou Zelenkovou,

Yvonne Přenosilovou a dalšími. Natočil patnáct alb, složil i hudbu k několika filmům a byl také autorem skladby pro fontánu v Mariánských Lázních. "Hrál skvěle na kytaru, spolehlivě intonoval, cítil rytmus a měl všestrannou hudební inteligenci," řekl pro MF Dnes o Zichovi hudební publicista Jiří Černý. Zich vystupoval sám se svou kytarou, i se svou skupinou a od roku 1992 opět se Spirituál kvintetem. Prodal přes milion desek, koncertoval nejen v Evropě, ale i v USA, Kanadě, Chile, Brazílii či Austrálii. V posledních letech se zpěvák angažoval v nadaci Život umělce, která pomáhá seniorům ze světa kultury, a také se podílel na propagaci Chopinova festivalu v Mariánských Lázních. "I když byl velmi vytížený, nikdy neváhal najít si čas na koncerty dobré vůle, které měly pomoci lidem," citovala ČTK Tichotu.

V Karlových Varech i letos vyhráli Italové

Stejně jako loni, i letos skončil Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary radostí italských filmařů. Pro hlavní cenu festivalu, Křišťálový globus, si totiž na podium Velkého sálu hotelu Thermal 10.července přišli režisérští bratři Frazziové. Jejich drsný příběh o dětech ulice nazvaný Takové děti navazuje na tradice slavného italského neorealismu. Zvláštní cenou sedmičlenná mezinárodní porota ohodnotila chorvatsko-bosenskou obžalobu války Tady. Slušný úspěch zaznamenal také španělský film Leon a Olvido. Cenu si odvezli jeho režisér Xavier Bermudez i herečka Marta Llarde za roli ženy, která se stará o svého bratra postiženého Downovým syndromem.

Soška pro nejlepší herečku se letos opět rozdávala dvakrát, získala ji také Karen-Lise Mynster za výkon v dánském filmu o manželské krizi Nechte maličkých. Nejlepším hercem byl zvolen mladý Max Riemelt v německém psychologickém dramatu z nacistického Německa Napola. Čeští Mistři vyšli na prázdnou. Dokumentární porota udělovala ceny tři. Z té hlavní se radoval ruský režisér Pavel Medvedev za snímek Svatba v tichu. Zvláštního uznání se dočkala vedle nizozemských tvůrců Dnů v podzemí i Theodora Remundová se svým obrazem rodinných dramát Ničeho nelitují. Na závěrečný ceremoniál se dostavil také režisér Roman Polanski, aby převzal cenu za mimořádný umělecký přínos světovému filmu. Připojil se tak k Harvey Keitelovi a Miroslavu Ondříčkovi, kteří si toto ocenění odnesli už ze zahajovacího večera.

Sezona letních hudebních festivalů začala v Českém Brodě

Třídenní festival Rock for People zakončila 5.července finská skupina Vartina a španělská formace Ska-P. Jeho dalšími hvězdami byla skotská parta The Real McKenzies, která do pravověrného punku využívá zvuku pravých skotských dud, nebo belgičtí Hooverphonic. Z českých špiček se představili například veteráni z kapely Pražský výběr nebo punková skupina Plexis, která se po dvou letech mlčení vrátila znovu na scénu, aby oslavila dvacet let existence. Festival kromě tří pódíí plných různorodé hudby od rock and rolu po house nabízel také ne-hudební atrakce, mimo jiné také kino, divadelní stan, nafukovací hospůdku, adre-

nalinovou trampolinu aj. Letošní jubilejní desátý ročník navštívilo 16 tisíc lidí, což je o dva tisíce více než minulý rok. Pestrý hudební program okořenila i přítomnost čerstvé vítězky soutěže Česko hledá SuperStar Anety Langerové, která přijala pozvání na pódium od skupiny Divokey Bill. Za největšího zájmu českých médií zazpívala s populární kapelou píseň Malování. Festivalem Rock for People sezona letních hudebních festivalů teprve začala. Brzy budou následovat další.

Sport

Rekové vyhráli fotbalové EURO, Češi skončili třetí

Fotbalové mistrovství Evropy vyhráli překvapivě fotbalisté Řecka, kteří ve finále porazili brankou Charistease z 57.minuty utkání domácí Portugalsko 1:0. Čeští reprezentanti skončili třetí, když je v semifinále porazili právě Řekové brankou v prodloužení 1:0. V poslední minutě prvního prodloužení skóroval Dellas. Češi už odpovědět nemohli, téměř vzápětí totiž sudí Pierre-Luigi Collina klání ukončil (rozhodlo pravidlo o stříbrném gólu). Ve druhém semifinále si domácí Portugalci poradili s Nizozemskem 2:1.

Rekordní česká účast na letní olympiádě

Český olympijský výbor (ČOV) schválil 14.července nominaci na OH v Aténách. Do výběru se dostalo počtem rekordních 136 sportovců, ale jelikož atleti mohou plnit limity až do 9.srpna, není tento stav konečný. Aktuální nominace číslo je dnes 139. Olympiáda se koná od 13. do 29.srpna. Česká republika bude mít zastoupení v 19 sportovních odvětvích z 28, které jsou v olympijském

programu. Ve výpravě bude jedenáct sportovců, kteří již doma mají olympijské medaile. Trojnásobný vítěz Jan Železný se chystá už na své páté hry, podobně jako skifář Václav Chalupa. V Sydney v roce 2000 startovalo 126 českých reprezentantů, čtyři roky před tím v Atlantě 116. Přitom účastnické limity se nijak nezměnily, naopak v mnoha sportech vzrostla konkurence. Vyšší účast je tak podle předsedy ČOV Milana Jiráka důkazem rostoucí kvality českého sportu. Ve srovnání s předchozími hrami slaví návrat na výsluní především veslaři. Ve výpravě mají 16 olympioniků a jsou druhou nejpočetnější skupinou. Největší výpravu tradičně tvoří atleti, kterých je zatím 35. Největšími atletickými medailovými želižky jsou oštěpař Jan Železný, který by mohl získat unikátní pátý olympijský kov v řadě, a desetibojař Roman Šebrle. Z kolektivních sportů se v kvalifikaci prosadily jen basketbalistky. Poprvé od her v Barceloně v roce 1992 bude ve výpravě také kůň. Třináctiletý irský valach Kyrenejennalla's Boy přezdívaný Berry bude s jezdcem Jaroslavem Hatlou startovat v soutěži všestrannosti. Z méně tradičních odvětví figurují v nominaci i dvě zástupkyně synchronizovaného plavání. Naopak malé jsou výpravy upolových a silových sportů. Naději na olympijský start stále živí čeští baseballisté, kteří doufají v dodatečnou diskvalifikaci Itálie. Jirásek nerad přepočítává úspěch výpravy na počet medailů, přesto by byl rád, kdyby se českým sportovcům podařilo v Aténách získat osm cenných kovů stejně jako před čtyřmi léty v Sydney.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Komunisté v Číně pokračují v represích proti církvi

Ředitel tiskového střediska Svatého stolce Joaquín Navarro-Valls se vyjádřil k uvěznění katolických biskupů v komunistické Číně. Např. již od května tohoto roku neexistuje žádná zpráva o 84letém biskupovi z Xuanhua, kterého vzala policie do vazby. Světící biskup v Xiwanzi byl držen ve vazbě od 2. do 12.6. a biskupa ze Zhengdingu zadržovaly komunistické úřady ve vazbě pět dní. Svatý stolec hluboce lituje těchto opatření, která nebyla z čínské strany nijak vysvětlena. Taková opatření nejsou představitelná v právním státě a jsou v rozporu s lidskými právy (zejména s náboženskou svobodou) schválenými v řadě mezinárodních dokumentů, které podepsala rovněž Čínská lidová republika.

Slovensko a Vatikán uzavřely smlouvu o výchově a vzdělávání

Mezistátní smlouva o výchově a vzdělávání mezi Slovenskou republikou a Vatikánem vstoupila v platnost 9.července. Apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Henryk Jozef Nowacki a slovenský ministr školství Martin Fronc si ten den v Bratislavě vyměnili ratifikační protokoly. Tím vstoupil dokument, který byl podepsán 13.května tohoto roku okamžitě v platnost. Smlouva zaručuje katolické církvi právo na zřizování vlastních školských zařízení, reguluje náboženskou výchovu na školách, vysokoškolskou pastorační a provoz církevních vzdělávacích institutů a univerzit. Tento dokument vychází ze základní bilaterální smlouvy mezi Slovenskou republikou a Svatým stolicí z roku 2000.

Světový kongres o pastorační péči pro turisty

V pořadí již 6. světového kongresu o pastorační péči pro turisty se letos v thajském Bangkoku zúčastnil biskup Ladislav Hučko, apoštolský exarcha Řeckokatolické církve v České republice, který má v rámci České biskupské konference tyto aktivity na starosti. Kongresu konaného ve dnech 5. až 8.7.2004 účastnilo na 120 delegátů ze 30 zemí. Obecně bylo konstatováno, že i když lze duchovní péči o turisty pokládat za nový způsob hlásání evangelia, který zde jako fenomén ještě před zhruba 20 lety nebyl, dosud v tomto směru církev mnoho nepodniká. Nejen italská delegace, ale také zástupci dalších zemí, které jsou pro turisty zajímavými destinacemi, se vyjádřili v tomto smyslu. Účastníci kongresu zformulovali v několika bodech hlavní opatření, která by bylo třeba ze strany církve udělat:

- * Zajistit pro turisty ve větších turistických centrech možnost účasti na bohoslužbách a přístup ke svátosti smíření v různých jazycích.
- * Vyčlenit z běžné duchovní správy kněze, kteří se v místech velkého turistického ruchu budou věnovat především návštěvníkům.
- * Nechávat kostely otevřené podle možnosti celý den, aby se nejednalo pouze o turistické atrakce, kdy se za vstup do nich platí, ale především o místa ztišení a modlitby.

* Vychovávat místní obyvatelstvo, aby turisty srdečně přijímalo a nevidělo v nich jen prostředek k obohacení.

* Vytvářet struktury (školení, kurzy, univerzitní specializace) pro výchovu křesťanských průvodců; jedna taková univerzitní specializace se již nachází v Argentině.

* Zřizovat kaple a meditační prostory na letištích a nádražích.

* Vydávat informační brožurky o kostelích, místní křesťanské tradici a dějinách v různých jazycích.

V závěru zasedání přijali jeho účastníci dokument, který shrnuje hlavní výsledky jednání, a v němž se poukazuje i na negativní důsledky tzv. sexuálního turismu, především s ohledem na zneužívání dětí.

Kondolence předsedy ČBK

k úmrtí rakouského prezidenta

Předseda České biskupské konference (ČBK) olomoucký arcibiskup Jan Graubner zaslal kondolenci rakouskému velvyslanci v České republice Klasu Daublebskymu k úmrtí rakouského prezidenta: Excellence, vážený pane velvyslanče, s velkým pohnutím přijali biskupové České biskupské konference během plenárního zasedání na Velehradě zprávu o úmrtí Vašeho pana prezidenta Dr. Thomase Klestilů. Měli jsme příležitost se s ním setkat při nedávné pouti národů v Mariazell. Vážíme si jeho křesťanského postoje, jeho úsilí o příkladné vztahy dvou sousedních evropských zemí a středoevropskou iniciativu, která nás provázela na cestě do společenství zemí v Evropské unii. V Pánu zesnulém prezidentu Klestilovi ztrácíme mimořádně inteligentního křesťanského politika a státníka a přítele České republiky a českých křesťanů. Ve svých modlitbách na něj budeme pamtovat. Dovolte mi, abych jménem České biskupské konference vyjádřil touto cestou Vám a celé rakouské veřejnosti hlubokou a upřímnou soustrast. R.I.P. Mons. Jan Graubner, předseda ČBK

Výstava k výročí Arnošta z Pardubic

Výstavu u příležitosti 640. výročí úmrtí Arnošta z Pardubic uspořádal Pardubický kraj ve spolupráci s Východočeským muzeem v Pardubicích a muzeem v polském Kłodzku. Výstava, která připomíná velikost a význam osobnosti prvního pražského arcibiskupa, potrvá do 26.9.2004. Zahrnuje archívni dokumenty, archeologické památky, architektonické zlomky, umělecké a umělecko-řemeslné artefakty. Od 15.10. 2004 do 11.4.2005 bude pak výstava umístěna v polském Kłodzku, které je spojeno zvláště s arcibiskupovým mládím, a k němuž si zachoval tak vřelý vztah po celý život, že si přál být zde pohřben, poté, co zemřel ve svém sídle v Roudnici nad Labem. Arcibiskup Arnošt z Pardubic, který vynikal osobní zbožností a skromností, byl také ústředním inspirátorem velkých činů svého přítele, císaře Karla IV. Vynikal též v evropské diplomacii, zasloužil se o vznik pražského arcibiskupství a založení Univerzity Karlovy a řady klášterů.

Na brněnském Petrově vytryskl pramen naděje

Vysoko nad středem města, na úbočí skalnatého kopce, asi v polovině cesty mezi Zelným trhem a jediným schodištěm k překonání výškového rozdílu, umožňujícímu vstup do chrámu sv. Petra, se nachází jediná - a navíc krátká - ulička, odbočující vlevo, na petrovské terasy. A po několika krocích stojíme před vysokou společenskou budovou, která nás svou překvapující čistotou a nápisem „RESTAURACE“ s jídelním lístkem vyvěšeným na vstupních dveřích láká ke vstupu dovnitř a k ochutnání domácích i mezinárodních pochoutek a nápojů za lidové a nepředražené ceny.

Bylo by velkou chybou nenechat se zlákat. Připravili bychom se o neočekávaný zážitek, kvůli kterému ti, kteří se poprvé zlákat nechali, se tam při každé příležitosti rádi vracejí a přivádějí tam své příbuzné a přátele k pěknému posezení a povídání o věcech, ke kterým nás toto prostředí inspiruje.

Přišli jsme s manželkou před polednem. Ve vstupní hale nás uvítala socha, bohatě ozdobená květinami. Ani nás nenapadlo, že by to mohla být socha Panny Marie, jak jsme později pochopili. Přeci v restauraci a navíc v Brně nebude nějaký novodobý kapitalista, lákat svoje zákazníky sochou Matky Boží! Ve státě, který se vytahuje ve světě svým odpadnictvím od víry předků a kde Boží příkázání celého desatera nejsou ani uznávána, ani respektována!

Při otevřených skleněných dveřích do velké jídelny se stoly pro dva, čtyři nebo skupinu hostů nás uvítala hezká recepční v dlouhé slušivé uniformě a uvedla nás s úsměvem naitech a rozzářenou tváří ke stolu podle našeho přání. Teprve při podávání jídelního lístku jsem si povšimnul, že má černé ruce. Než jsem vyslovil uštěpačnou poznámku o čistotě v českých restauracích, zaznamenal jsem, že barva její rozzářené tváře není ovlivněna slunečním opálením, ale má něco společného s barvou jejich rukou. - Černoška.

„Přijdu za chvíli, jakmile si vyberete.“ Takovou lahodnou češtinou nás dosud nikdo neposadil k jídelnímu stolu jako právě ona.

Jídelna je plná, a jednotlivé stoly jsou obsluhovány podobnými, usměvavými dívkami tmavé pleti, ve stejné uniformě.

Všecko se nám líbí. Čistota, květinová výzdoba, jídelní lístky i jejich obsah. Obdivujeme obraz na průčelní stěně, vytvořený v omítce. „Kristus u studny“. Proč právě Kristus? V hospodě! A proč právě u studny? V hospodě, kde se sice voda také podává, ale nepije!

I my jsme obslouženi a černá číšnice otvírá láhev červeného mešního vína. „Zaru-

čeně suché“ - zdůrazňuje při plnění našich skleniček.

V tom se ozve krátká hudební znělka v tlampačích umístěných v sále a hlasatelka nás překvapí oznámením: „Prosíme, abyste dříve, než začneme obědovat, povstali a s námi se krátce pomodlili. Ty kteří nechtějí, prosíme o chvíli trpělivosti a ticha.“

Ve jménu OTCE i SYNA i DUCHA SVATÉHO. OTČE NÁŠ... AMEN.

Tentokrát stáli všichni, u všech stolů. Některým se lámaly hlasy, jiným vytryskly slzy. Sousedé si popřáli dobré chutě, prohodili pár pěkných slov a všichni si byli nějak blízcí, jako by se znali dlouho před tím a jako by vzájemně měli něco společného. Tak jsem si vždycky představoval LIDI DOBRÉ VŮLE. Úsměvy obsluhujícího personálu jako by se zrcadlily ve všech obsluhovaných tvářích. A bylo o čem hovořit. A nebyla to hospodská politika...

V jídelním lístku jsem objevil, že restaurace má francouzský název „L'Eau Vive“ - Živá Voda. Když jsem se na jednu obsluhující, která ve mně budila neobyčejný respekt obrátil s prosbou o rozhovor ve francouzštině, dostalo se mi přátelského souhlasu a ještě přátelštějšího objasnění všech detailů.

Byly doby, kdy evropští kněží a řeholní bratři a sestry odjížděli na misijní služby do Afriky, Asie a Ameriky. Poslední století však vyvolalo potřebu misijního působení i ve státech Evropy. Touto myšlenkou zaujat zakládá P. Marcel Russel misijní rodinu Donum Dei, která je 22. února 1987 uznána za člena III. Sekulárního karmelitánského řádu. Každý člen a každá členka se snaží žít podle duchovního vzoru malé Terezie z Lisieux a sv. Františka Saleského, ve své rodině, na svém pracovišti, ve svém povolání nebo na svém misijním působišti, podle evangelia a obětovat každodenní práci, radost a námahu ve prospěch těch nejchudších, evangelizovat rodiny podle učení Církve, angažovat se v práci ve farnostech, starat se o lidi zraněné životem, prostitutky, vězně, narkomany, navštěvovat nemocné, snažit se přiblížovat nevěřícím. Sestry misionářky skládají časné a později věčné sliby třetího karmelitánského řádu.

Všechny sestry-misionářky, pracující v restauraci L'EAU-Vive v Brně na Petrově, pocházejí z Afriky ze státu Burkina Faso. Pracují zdarma a zisk z provozu 30 restaurací (zatím) stejného typu, rozmístěných na 5 světových kontinentech, je použit k pomoci těm nejubožejším lidem. V České republice se druhá restaurace L'Eau-Vive nachází ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Na Americkém kontinentě v Argentině, Brazílii, Colombii, Mexiku a v Peru. V samotných USA na Floridě v Boca Raton, 21689 Toledo Road, FL 33433.

Navštívili jsme restauraci i večer. Kolem 8. hodiny vystupují sestry s kytarami, aby hostům anebo společně s hosty zazpívaly Ave Maria ve francouzštině i v české verzi:

*Země jásá, Bůh nás přichází spasit,
V srdci své církve nechává AVE znít.
Apoštolů Lásky a míru chceme být
A v jednotě budeme všichni spolu žít.
V hodině poslední, jako ve zlý čas,
rač Matko Spasitele prosit za nás.*

Tyto dívky - misionářky, si berou Pannu Marii za svůj vzor a chtějí žít jako laičky - panny (karmelitánky) ve světě a žít v rodině sester všech ras. Odejít poslušně do kterékoliv země, kam budou poslány. Svou lásku ke Kristu žít během své každodenní práce. A přinášet celému světu Kristovo světlo.

A podle nevšední atmosféry, která v jejich prostředí vyzařuje, podle rostoucího množství jejich příznivců, ovlivněných jejich příkladem a podle zatím skromných úspěchů v brněnském nejen ateistickém, ale často protináboženském prostředí, věřím, že pramen Naděje tryskající z Kristovým studny obrazu na čelné stěně, poteče celým městem a odploví z něho nečistoty myšlení i jednání a jednoho dne zbaví celé Brno i všech ďábelských nečistot z jeho podzemních kanálů. A že svým příkladným životem budou inspirovat další lidi k šíření lásky a pokoje mezi všemi lidmi dobré vůle, nejen v této moravské metropoli. Neboť takové je poslání těchto pracujících misionářek Neposkvrněné Panny Marie, která jim vyprosí Boží požehnání pro jejich Bohu milou práci.

A vám, kteří do Brna jednou zavítáte, přál bych jen to jediné: Nechat se zlákat jen jednou, navštívit jejich restauraci. A víckrát vás nikdo lákat nemusí. Vráťte se tam, kdykoliv vám to čas dovolí.

Milan Havlín, Kanada

Katolická církev na Slovensku

V pondělí 12.července navštívil Chicago košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč. Slavnosti mši svatou za účasti mnoha věřících celebroid v kostele sv. Šimona Apoštola na California ulici. Po mši svaté následovalo přátelské posezení s Otcem arcibiskupem ve farní hale. U příležitosti této vzácné návštěvy bychom dnes rádi připomněli strukturu katolické církve na Slovensku.

Ve Slovenské republice se setkáváme s dvěma arcibiskupstvími neboli s dvěma církevními provinciemi římskokatolickými a je zde též jedna diecéze a exarchát řeckokatolické církve.

Mons. Ján Sokol (*1933)

Bratislavsko-Trnavská arcidiecéze

tvoří první církevní provincii, kam spadají ještě diecéze Nitra a Banská Bystrica. Trnavská arcidiecéze byla zřízena v roce 1977 a v roce 1995 byl její název změněn na arcidiecézi Bratislavsko-Trnavskou. Katedrálím kostelem je chrám sv. Jana Křtitele v Trnavě a chrám sv. Martina v Bratislavě obdržel titul konkatedrály. Prvním arcibiskupem a metropolitou byl jmenován v roce 1989 Mons. Ján Sokol. Pomocní biskupové Bratislavsko-Trnavské arcidiecéze jsou

Mons. Stanislav Zvolenský a Mons. Ján Orosch. Významná poutní místa jsou: Šaštín (někdy také nazývaný Šaštínske Stráže), Marianka při Bratislavě, Topolčany, Topolčianky, Banská Štiavnica, Báč při Šamoríne.

Nitranská diecéze

Nitra s katedrálím kostelem svatého Emeráma, biskupa - mučedníka je biskupským sídlem od roku 880. V té době byl první biskup Viching podřízen velkomoravskému metropolitovi sv. Metodějovi. Diecézním biskupem je v současné době v Nitře Jan Chryzostom kardinál Korec. Pomocným biskupem je Mons. ThDr. Marián Chovanec. Významná poutní místa: Nitra-Kalvária, Višňové, Skalka, Rajecká Lesná.

Mons. Ján Chryzostom kardinál Korec (*1924)

Banskobystrická diecéze

Diecéze Banská Bystrica vznikla roku 1776 zásluhou císařovny Marie Terezie vyčleněním z arcidiecéze Ostřihomské. Katedrálím chrám je zasvěcen svatému Františku Xaverskému. Sídlní biskup je Mons. Rudolf Baláž, pomocným biskupem je Mons. Tomáš Galis. Významné poutní místo: Staré Hory.

Mons. Rudolf Baláž (*1940)

Košická arcidiecéze

tvoří druhou církevní provincii na Slovensku a jsou jí podřízena sufragánní biskupství spišské a rožňavské. Košice jsou sídlem biskupství od roku 1804. Na arcibiskupství byly povýšeny v roce 1995. Arcibiskup a metropolita je Mons. Alojz Tkáč, pomocní biskupové jsou Mons. Bernard Bober a Mons. Stanislav Stolárik. Katedrála je zasvěcena sv. Alžbětě a významná poutní místa jsou: Obišovce při Kysaku, Malá Vieska, Gaboltov, Stropkov, Humenné, Košice a Prešov.

Mons. Alojz Tkáč (*1934)

Spišská diecéze

Spišská Kapitula - Podhradie je sídlem biskupství od roku 1776. Nynějším biskupem je Mons. prof. ThDr. František Tondra. Katedrální kostel je zasvěcen sv. Martinu biskupovi. Významná poutní místa: Levoča, Kluknava.

Mons. František Tondra (*1936)

Rožňavská diecéze

Rožňava s katedrálou Nanebevzetí Panny Marie je sídlem biskupství od roku 1776. Sídelní biskup: Mons. Eduard Kojnok, pomocným biskupem - koadjutorem je Mons. Vladimír Filo. Významná poutní místa: Divín, Rudník, Uhorná, Bořka.

Mons. Eduard Kojnok (*1933)

Řeckokatolická diecéze Prešov

Na východním Slovensku je od roku 1818 řeckokatolické biskupství se sídlem v Prešově. Katedrála je zasvěcená sv. Janu Křtiteli. Sídelním biskupem - eparchou je Mons. ThDr. Ján Babjak SJ. od roku 2002. Významná poutní místa: Lutina, Buková Horka, Krásny Brod.

Mons. Ján Babjak SJ (*1953)

Řeckokatolický apoštolský exarchát Košice

V roce 1997 byl od Prešovské diecéze odpojen Apoštolský exarchát řeckokatolické církve se sídlem v Košicích. V jeho čele je biskup - řeckokatolický exarcha Mons. Milan Chatur CSsR. Katedrální kostel je zasvěcen Narození Přesvaté Bohorodičky. Památná poutní místa: Klokočov, Michalovce, Košice, Sečovce.

Mons. Milan Chatur CSsR (*1957)

Podle článku Doc. ThDr. Františka Janhuby: Biskupství Čech, Moravy a Slovenska - fotografie: www.kbs.sk

Katedrála svatě Alžběty v Košicích

Český kostel sv. Ludmily v Chicagu

Pátá česká farnost sv. Ludmily v Chicagu na 24. ulici a Albany v tak zvané „České Kalifornii“ byla založena v roce 1891. Svatoprokopský převor Otec Jan Nep. Jaeger, OSB, podpořil založení nové farnosti symbolickým darem \$ 25. Do této nové oblasti se stěhovaly české rodiny, poněvadž ceny domů zde byly nižší než v „Plzeňské oblasti“, a také pracovní příležitosti v nových průmyslových podnicích byly výhodnější. Prvním farářem nové farnosti byl ustanoven, Otec Matyáš Farník, který pocházel z Čech. Pod jeho vedením byl položen základní kámen pro budovu, jež měla sloužit za kostel i školu, 7. června 1891 a 30. září téhož roku již byla vysvěcena. V roce 1893 přišly sestry františkanky Neposkvrněného Početí Panny Marie z Joliet, aby vedly farní školu. Farnost rostla tak rychle, že kostel přestal stačit, a tak Otec Farník požádal architekta Jakuba Dibelku, aby připravil plány pro větší kostel. Základní kámen byl položen 17. června 1900 a 6. července 1902 J. Ex. chicagský světící biskup Petr J. Muldoon vysvětil nový kostel sv. Ludmily postavený ve stylu francouzské novogotiky.

Na velikonoční neděli 14. dubna 1906 postihla novou farnost tragická událost. Jakýsi mladík zakřičel z legrace do přeplněného kostela: „Hoří!!!“ Toto zvolání vyvolalo paniku a vyděšený dav asi 700 mužů, žen a dětí se hnál k východu. V nastalé tlačenci byly ušlapány k smrti tři osoby a dvacet jich bylo těžce zraněno a z nich na následky zranění později pět zemřelo. Tragedie si tedy vyžádala celkem osm lidských životů.

Otec Matyáš Farník zemřel v mladém věku 44 let a po něm nastoupil do farnosti sv. Ludmily dosavadní farář českého kostela sv. Jana Nepomuckého Otec František Bobal. Za jeho působení byla postavena nová škola a rozšířen klášter pro sestřičky. Pro své neobyčejné organizační a pastorační schopnosti byl Otec Bobal jmenován členem arcidiecézního poradního sboru a byl mu udělen titul monsignora. Posledním českým knězem ve farnosti sv. Ludmily byl od roku

1950 do roku 1978 Otec Jiří Krippner. Jemu se podařilo za velkodušné podpory českých farníků vybudovat novou školu a klášter pro sestřičky. Ale během jeho působení se farnost počala měnit z české na mexickou až ke konci 70. let se stala téměř úplně mexickou. Otec Krippner poněkud ukvapeně a necitlivě interpretoval u sv. Ludmily směrnicí II. vatikánského koncilu o liturgické úpravě chrámových prostorů, a tak se mu podařilo, k nevoli věřících, hřejivý interiérový typický českého kostela změnit na chladnou protestantskou modlitebnu.

V roce 1992 za působení Otce Johna Grace byla farnost sv. Ludmily uzavřena a on odešel na pensí do farnosti sv. Tarsicia. V současné době žije u sester Benediktinek v Niles. Podařilo se mi s ním telefonicky spojit, ale velmi těžko si na poslední léta farnosti vzpomíná, a tak mi toho pověděl jen málo, ale hlavní co řekl bylo: „Few

Bohemians, who remained in my parish were the best people I met in my life!“ - Těch několik Čechů, kteří zůstali v mé farnosti, byli nejlepší lidé, které jsem ve svém životě potkal.

Moje poslední návštěva na 24. ulici a Albany v kdysi České Kalifornii“ mne rozesmutněla. Tam, kde se ještě před dvěma lety vypínal k nebi kostel sv. Ludmily, je nyní jen zelený trávník a v rohu na mohutném balvanu se o květináč s uvadlými růžemi opírá jen český nápis: „Založeno L. P. 1900 ku cti a slávě Boží a památce sv. Ludmily.“

Na jižní straně bývalého kostela je pěkně upravený klášter sestřiček sv. Františka de Alegria z mateřince v Olden-

Kostel svatě Ludmily v Chicagu z roku 1900 (dnes již zbořený)

burg ve státě Indiana, které jsou napojeny na nemocnici sv. Antonína, která byla dříve v duchovní správě svatoprokopských benediktinů. S klášterem na jihu sousedí rozlehlá dobře udržovaná budova s nápisem: St. Ludmila Social Center - Our Lady of Tepeyac (to je jméno pahorku, na kterém se 9. prosince 1531 zjevila mexickému venkovanovi sv. Juanu Diegovi Panna Maria Quadalupská). Doufejme tedy, že vzpomínka na naši první českou světici bude uchována spolu se sv. Prokopem a sv. Anežkou v chicagské mexické komunitě.

*Z různých pramenů připravil
Karel Chrobák*

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 12.září 2004

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č.4

27.ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside

od 11.00 dopoledne do setmění

Dobrá zábava při tradičních národních melodiích.

K poslechu, zpěvu a tanci hrají:

Populární skupina „Borůvky“

soubor dětí z České školy kardinála Berana

Bude připraveno výborné občerstvení:

- tradiční bramboráky
- domácí jaternice
- teplé uzeniny
- pečivo všeho druhu
- dobře chlazené české i americké pivo

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

***V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Besedním domě farnosti
Panny Marie Svatohorské 2416 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804***

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilosti
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road

Berwyn, IL 60402

Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 3 at the door

“2004”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM

call for reservations: 216 - 581 - 4362

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave,

Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

OLD FASHIONED CZECH PICNIC

Saturday, August 21, 2004

Klima's Grove

4646 E. 71st St. - Cuyahoga Hts., Ohio

Music: 12:30 - 4:00 p.m. by Hronek Czech Brass

4:00 - 8:00 p.m. by Frank Moravcik

Donation: \$ 4.00 Advance \$ 5.00 at Gate

*Je. Marik
Pons*

Funeral Home of Berwyn

Slouží české komunitě čtyři generace

6507 W. Cermak Road, Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

Barbara Marik Baken - Director

Owned by SCI Illinois Inc.

Úmrtní oznámení

*S těžkým srdcem
se loučíme
s naší milovanou
maminkou a
babičkou*

Annou Vajner,

která zemřela 13.července 2004, ve věku 89 let.

Narodila v Praze v Československu 11.listopadu 1914.
Téměř 50 let bydlela v Chicagu, Northbrook, a Wheeling,
Illinois a v roce 2000 se odstěhovala do Prague,
Oklahoma, kde nyní zemřela po krátké nemoci.

*Děkujeme všem, kdo si na ni s námi
vzpomenou v modlitbě.*

Petra Hebert, dcera, Prague, Oklahoma
Paula a David Bartosh, dcera a zeť, z Prague, Oklahoma
Ludmila Sharma, dcera, z Chesterton, Indiana

Vnoučata a prvnoučata:

David Bartosh, manželka Cindy a jejich dcery
Ashley a Anna, z Fayetteville, Georgia
Kimberly Bartosh Unterkircher, její dcera
Cynthia Wilson a manžel Joey a dva synové
Ryan a Randy Unterkircher, všichni z Prague
Stacy Bartosh Power a manžel Kenneth, jejich dcera
Samantha Pinnick a manžel Zack a syn Kyle Power
z Tishomingo, Oklahoma
Jennifer Sharma Streeter a manžel John
a jejich syn Matthew z Valparaiso, Indiana
Anjali Sharma z Chesterton, Indiana

Vroucí vzpomínka

*Dne 12.září 2004 tomu budou dva roky,
kdy nás navždy opustil náš milovaný
tatínek a dědeček, pan*

Josef Bárta

**Žiješ s námi ve vzpomínkách a s vděčností
vzpomínáme na Tvoji lásku k nám.**

Vzpomínková mše svatá za něj
a jeho zemřelou manželku Anastázií Bártovu
bude 11.září 2004 v 6.30 večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

*Děkujeme všem, kdo si na naše zemřelé rodiče
v modlitbě vzpomenou s námi.*

Joseph Bárta, syn s manželkou Darlene
Joey a Danny, vnuci

ČESKÁ MŠE SVATÁ VE WASHINGTONU

V neděli 26.září 2004 v poledne

budeme mít v naší národní kapli
českou mši svatou slouženou
dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

Prosíme naše krajany, aby se v hojném počtu
zúčastnili této mše svaté
konané v naší České duchovní tradici.

*Za výbor České národní kaple
Vás všechny upřímně zvou*

Col.Al. Brož (USAF Ret.) - Tel. (703) 698-5318
Dr.George J. Švejda, PhD. - Tel. (301) 421-9417

Czech-American TV Herald

ze závažných technických důvodů

RUŠÍ PIKNIK,

který se měl konat 22.srpna 2004

náhradní kulturní akce se bude pořádat na podzim t.r.
Podrobnosti budou brzy oznámeny.

Děkujeme za pochopení.
Ředitelstvo televize

**Sledujte Česko-Americké televizní vysílání
každou neděli od 4.30 odpoledne
v Chicagu a okolí na kanále č. 28**

Česká Misie v Chicagu*Vás srdečně zve***do Lisle na českou pout'
k Panně Marii*****v neděli 22.srpna 2004***

v areálu benediktinské koleje a opatství sv. Prokopa.

Ve 2.00 hodiny odpoledne

bude na klášterním hřbitově slavnostní
mše svatá ke cti Panny Marie Královny,
po mši svaté se pomodlíme za zemřelé kněze a
řeholníky českého původu a pak bude následovat
průvod k soše Panny Marie,
kde bude závěrečná pobožnost.

Touto poutí navazujeme na starou tradici
národních poutí k Panně Marii do Lisle.

Přijďte v hojném počtu a pozvěte své přátele a známé!

Bližší informace podá Fr.Dušan Hladík

Tel.(708) 656 - 7472 Mobil (708) 533 - 1050

Česká Misie v Chicagu*Vás srdečně zve na tradiční***Pout' na Holy Hill****na Svatý Kopeček ve Wisconsinu*****v neděli 10.října 2004***

odjezd autobusu z Cermak Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno

v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii

ve 2.00 hod. odpoledne

česká mše svatá v dolním kostele
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie

Cena autobusového zájezdu: \$ 25.00*Bližší informace a přihlášky:***Fr. Dušan Hladík -Telefon (708) 656 7472****Blanka Příkazská -Telefon (708) 484 5950****Emilie Sovová -Telefon (708) 442 7525****VIC'S CONSTRUCTION**

Provádíme stavební práce od drobné
údržby přes běžné opravy až po celkové
rekonstrukce domů a komerčních budov.

Vysoká kvalita práce za příznivé ceny.**Volejte Viktora na tel. 773 - 412 0201****E-mail: vicrest@msn.com****CZECH RADIO SCHEDULE****for the Cleveland Area****WERE 1300 AM*****Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.*****Host: Frank Moravecik*****Sundays 1.00 – 3.00 p.m.*****Host: Joe Kocab****OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK****HLASATEL**

Nejstarší český píšící noviny publikované v Americe,
mající své čtenáře po celých USA i jinde.

Servis nezávislých komentářů, zpravodajství
a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

**HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517**

Jerry Jiráček

**Vás zve k poslechu
hudby z naší vlasti**

na rádiové stanici 1450 AM***v neděli v 9.00 am******a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm***

Ústředna moravských spolků

Vás srdečně zve na výroční národopisnou slavnost

65. MORAVSKÝ DEN,

který se koná v neděli 26.září 2004

v sále Union Hall, 6200 Joliet Road a La Grange Road v Countryside, IL.

V 10.00 hod. dop. SLAVNÁ MŠE SVATÁ

Pontifikální mši svatou v češtině s národními zpěvy a českým kázáním
bude sloužit náš biskup pro krajany v exilu

Mons. ThDr. Petr Esterka

spolu se zdejšími kněžími Fr. Dušanem Hladíkem a Fr. Odilem Crkvou, OSB

Ve 2.00 hod. odp. FOLKLORNÍ PROGRAM

V bohatém programu uvidíte taneční a pěvecké skupiny v lidových krojích od dětí až po dospělé.

Letos vystoupí naše taneční skupiny: Besídka, Šohajka, Mladost, Omladina, taneční skupina UMS a pěvecký kroužek UMS.

Též vystoupí hosté: taneční skupina MCS a slovenský folklorní soubor „Veselica“.

Po programu následuje zábava, na které nám všem bude k tanci hrát kapela

„Lanžhotčanka“ z Moravy

Dále bude otevřena kuchyně s tradičním moravským jídlem a pečivem ke kávě,
jídlo bude připraveno restaurací „Little Europe“.

V předvečer - 25.září 2004 bude

TANEČNÍ ZÁBAVA

Ve stejném sále Union Hall, 6200 Joliet Rd., Countryside, IL.

Začátek v 8.00 hod.večer

K tanci bude hrát kapela

„Lanžhotčanka“

Připraveno je též chutné občerstvení a nápoje.

Vstupné v sobotu i v neděli \$ 16.00

Informace: (708) 562 - 2307 nebo www.unitedmoraviansocieties.org

Těšíme se na Vaši hojnou účast

Poutní místo Turzovka

Podobně jako v La Salletě, ve Fatimě, Garabandalu a Medjugorje si zvolila Panna Maria hornatou a chudou krajinu na pomezí Slovenska, Moravy a Slezska, aby se na vrchu Živčáku v Beskydách zjevila prostému muži Matuši Lašutovi v neděli 1.června 1958.

Matuš Lašut

Matuš Lašut se narodil 10. dubna 1916 ve Vysoké Nad Kysucou jako prostřední ze tří dětí. Neměl ani ještě pět let, když mu zemřela maminka na zápal plic. Otec ho dal na vychování k jedné místní ženě,

kde pásával husy a kozy. V sedmi letech byl dán do služby do osady Dlhé Pole, aby tam chodil do školy, ale pro velké množství školáků do školy nebyl přijat a proto byl dán do služby do Turzovky, kde hlavně pásal dobytek, se kterým dokonce spal v chlívě na slámníku. Do školy chodil jen v zimě, nosil si tedy knížky na pastvu a učil se sám.

Jednou si povšimnul obrázku na stromě; myslel si, že je to obraz jeho matky, a tak k němu chodil, hleděl na něj a zdobil jej kvítky. Paní z obrázku k němu mluvila, učila ho. Asi ve čtrnácti letech, když byl ve službě v jedné vesnici u Frýdku - Místku, ho místní farář poučil, že to nebyla jeho matka, ale Panna Maria.

Po vojenské službě v Olomouci se vrátil do rodného kraje a v roce 1941 se oženil. Postupně se mu narodily čtyři děti, nejstarší holčička zemřela po půldruhém roce, ostatní tři dcery dosáhly v životě solidního postavení. Lašut byl zaměstnán na různých místech; po válce pracoval jako lesní dělník, později jako hajný.

Z policejních výslechů, jimž byl Matuš nesčetněkrát podroben komunistickou bezpečností a nikdy se ve svých výpovědích neodchýlil se dovídáme: V neděli 1.června 1958 na svátek Nejsvětější Trojice jsem měl jako hajný službu na hoře Okrouhlá u Turzovky. Na místě, které se nazývá Živčák jsem se zastavil u lesního

chodníčku, kde visel na borovice obraz Matky Boží ustavičné pomoci, abych se jako vždycky krátce pomodlil a položil k obrazu kytičku květin. Ke konci zdrávasu jsem náhle spatřil nalevo od obrázku krátký záblesk. Pohlédl jsem tím směrem a užasl: ve vzdálenosti asi 12 metrů jsem uviděl ve výšce asi dvou metrů nad zemí jakoby na malém návrší sochu Panny Marie Lurdské. Byla vysoká přes 2 metry, oblečená do bílého roucha, přepásaná modrou stuhou, z hlavy jí splýval dlouhý závoj. Ruce měla sepnuté a přes levou ruku ji visel dlouhý růženec. Tvář měla mírně oválnou, běloučkou. Vyhlížela jako 16 - 17 letá dívka.

Zpočátku jsem myslel, že vidím před sebou sochu. Vtom jsem zpozoroval, že slabý závan větru poodvál závoj dozadu a na levé straně jsem uviděl kadeř světle kaštanových vlasů. Postupně začala postava ožít a krásnět. Nabývala stále větší a vznešenější nádheru. Její šat se zjasnil a zářil jako sníh osvětlený sluncem. Závoj se třpytil a jiskřil jako diamanty. Velký růženec se leskl, jak by byl z perel a diamantů. Celá bytost byla jako ve vycházejícím slunci. Paní ukázala směrem k obrázku na stromě, ale obrázek tam nebyl. Viděl jsem tam postupně sedm obrazů. 1.obraz: Trojbarevná mapa: modrá, zelená a žlutá. Na tabulce se objevilo vysvětlení, co která barva značí. Modrá označovala vodu, zelená hornaté kraje a žlutá roviny. Symbolický význam zelené barvy znamenal dobro, žluté zlo. Jakmile jsem vysvětlení přečetl, zmizelo. Potom se na tabulce objevilo: VÝZVA. Čiňte pokání! Modlete se za kněze! Modlete se růženec! 2.obraz: Na mapě jsem uviděl, jak se žlutá barva rozšiřuje, zelená ustupuje, zlo nabývá stále větších rozměrů, dobro ubývá. 3.obraz: Žlutá barva už zaplavila celou zem. Z nebe padal na zem žlutý i ohnivý déšť, jako by padaly žlutě se lesknoucí plíšky. Obraz naznačoval hříchy celého světa. Na tabulce se objevilo: VAROVÁNÍ. Nenapraví-li se lidé, přijdou strašné pohromy - jednotlivé a hromadné - lidé budou hynout různým způsobem. 4.obraz: Viděl jsem výbuchy na moři blízko pobřeží. Obrovské exploze vyvrhovaly z hlubin množství hmoty, která zaplavovala zem. Kam hmota dopadla, život zanikl. Na tabulce se objevilo: VÝSTRAHA. Jestliže se lidé ještě

Kaple Panny Marie, Královny míru na Žičákové hoře v Turzovce postavená v roce 1993

nepolepší zahynou! 5. a 6.obraz: Byly na nich vyjádřeny části zjevení, o kterých jsem usoudil, že si je mám ponechat pro sebe jako osobní tajemství. Lidem by totiž jejich poznání neprospělo. Jejich obsah bych mohl sdělit pouze papeži. (Zde se komunistické vyšetřovací orgány všemi možnými prostředky snažily vynutit na Matušovi Lachutovi vyjevení tajemství, ale vše bylo marné.) 7.obraz: Ukazoval, jak by země vypadala, kdyby se lidé obrátili. Všude bylo vidět radost, soulad a mír. Nad zemí zářil zjev Neposkvřněného Početí se skvostným růžencem v levé ruce. Porozuměl jsem, že modlitbou svatého růžence si vyprosíme pokání a pokáním pokoj a blahobyt na zemi a spásu duše.

Potom jsem se podíval nahoru, kam Paní ukazovala a uviděl jsem, že na pokyn jejího ukazováčku obloha klesla k zemi, takže utvořila nad horou jakoby zvonovitou kopuli. Náhle oblohu rozřít blesk. Obloha se rozdělila a nad místem, kde před tím stála Panna Maria, se objevil velký zářivý trojúhelník. V jeho středu stál v nekonečném majestátu Pán Ježíš. Byl oblečený do dlouhého bílého roucha, přes prvé rameno k levému boku měl přehozen červený plášť. Levou rukou objímal úzkoramenný kříž, vysoký jako on sám, pravou rukou ukazoval na své srdce. Na prsou mu zářilo srdce, z kterého vyšlehl tři paprsky. Dva slétly do stran, třetí zasáhl mne a já jsem padl na tvář, jako bych byl nějakou úžasnou silou vržen k zemi. Zaslechl jsem ještě silný hlas zvonu, který ohlašoval poleďne a pak jsem ztratil vědomí. V této poloze jsem zůstal ležet na zemi asi tři hodi-

ny. Probral jsem se okolo třetí odpoledne a s překvapením jsem zjistil, že třebaže jsem měl tvář od země celou otláčenou, moje šaty nebyla pomačkané, ani špinavé. Jak jsem se později přesvědčil, byl jsem od té chvíle zbaven všech svých dosavadních nemocí a to především úporného kašle, který mě po léta sužoval, a o kterém lékaři soudili, že je nevyléčitelný.

O zjevení jsem mlčel, neboť jsem stále ještě pochyboval o jeho pravdivosti. Panna Maria mě však postupně přesvědčila, že jsem se nemýlil. Následující sobotu 7.června jsem měl zase službu na Živčáku. Jako obvykle jsem poklekl před obrázkem - bylo to ve stejnou hodinu jako před tím 1.června - a začal se modlit. Náhle jsem opět spatřil krátký záblesk a vzápětí Pannu Marii a to na stejném místě, jen o trochu výš. A tu pojednou z jejího srdce ke mně vyletěl zářivý paprsek jako šíp, zasáhl mě a já jsem padl k zemi jako podřátý. Totéž jsem zažil i 21.června. V následujícím měsíci ve dnech 1., 7. a 21.července jsem byl služebně opět na tomtéž místě a zase jsem ve stejnou dobu uviděl Pannu Marii, z jejíhož hořícího srdce opět vyšlehl plamený paprsek, zasáhl mě a já padl k zemi. Naposledy, celkem posedmé jsem viděl Pannu Marii na tomto místě 14.srpna 1958. Byl jsem tu opět služebně a bylo to ráno v 9 hodin. Tentokrát jsem viděl svaťou Pannu vysoko nad stromy. Zářila nevýslovnou vznešeností a krásou. Opět z jejího srdce vyšlehl paprsek a já padl k zemi. Pochopil jsem, že všechna tato zjevení mě měla ujistit ve víře v pravdivost prvního zjevení.

V neděli 7.září 1958 bylo v Turzovce biřmování a věřící, kteří se jej neúčastnili, měli jít na ranní mši svatou. Šel jsem také na ranní. Po mši jsem poprvé od doby posledního zjevení pocítil mocnou touhu vrátit se opět na místo zjevení. A tak jsem se tam odebral, ale jinudy, než jsem dosud chodíval. Na své cestě jsem postupně vystupoval na tři kopce - místní lidé jim říkají Přední, Plýtký a Prostřední vršek a na každém z těchto míst jsem zčista jasna upadl do zvláštního stavu, při němž jsem klekl na kolena, opřel čelo o zem a hlasitě vzlykal, aniž bych si byl vědom toho, co dělám. Hlasitý pláč upoutal pozornost lidí, kteří v těchto místech byli, a kteří se přišli podívat, co se děje.

Na prvním kopci mě takto spatřila jedna žena z Turzovky, kterou jsem dobře znal - v tu chvíli tam právě pásala kozy. Na druhém kopci mě uviděli lidé z Karné, byli to

manželé, kteří právě hledali houby. Tyto manžele jsem dosud neznal. Na třetím kopci to byla žena z Vysoké, také tam pásala kozy. Tak se zpráva o zjevení ještě téhož dne roznesla do tří nejbližších obcí, mezi nimiž leží hora Živčák.

Na druhý den, na svátek Narození Panny Marie lidé poprvé putovali na horu. Šel jsem tam také a bylo tam asi tisíc lidí. Modlil jsem se a zpíval s nimi a hovořil jsem o tom, co se bude v budoucnosti na Živčáku dít, že například chodníky tam budou vyšlapány od poutníků, ale ti přijdou spíše zdaleka než z blízka a řekl jsem také, že do tří dnů budu zatčen.

A skutečně už večer po návratu z hory pro mě přijeli příslušníci Veřejné bezpečnosti. Ale lidé se vzbouřili a obklopili dům a tak mi jen přikázali, abych se dostavil druhý den do Čadce na Veřejnou bezpečnost. Byl jsem vyslýchán a obviněn z pobuřování. Vyšetřování trvalo od úterka do pátku. Neustále mě vozili z místa na místo po celém čadském okrese a nedopřáli mi ani chvilku oddechu, ani trochu jídla nebo spánku. Chtěli mě naprosto vyčerpat a zmást, ale jaké bylo jejich překvapení, když ve všech 120 zápisech, které se mnou sepsali, a které jsem musel podepsat, četli stále stejné výpovědi.

Kapitolou samo pro sebe jsou Lašutovy výpovědi o tom, jak s ním po dlouhá léta zacházela policejní moc, která mu přísně zakázala navštěvovat Živčák. Během své internace v „léčebnách“ podstupoval denně až dvě vyšetřování různými komisemi. Dostal nesčíslně elektrošoků, své umění na něm neúspěšně vyzkoušelo osm hypnotizérů. Byl podrobován chemické „léčbě“, již byla ovlivněna jeho psychika, dokonce byly provedeny pokusy ho otrávit a jen zvláštním a nepochybně zázračným řízením Prozřetelnosti Lašut všechny tyto útrapy přežil a to s humorem a nezloben, přestože po poslední internaci byl domů propuštěn téměř slepý a bez jediného zubu - ty mu vypadaly v důsledku chemické „léčby“. Zrak se mu později v lese opět navrátil.

Co na Lašutovi vlastně chtělo vyzvědět tolik hypnotizérů, lékařů, komisařů a agentů Státní bezpečnosti? Chtěli na něm vymámit přiznání, že všechno je hranou komedií, a že ve skutečnosti je diversantem řízeným některou západní centrálou. Při domovních prohlídkách u něho hledali tajnou vysílačku, samozřejmě marně.

Po propuštění po dobu prvních nejhorších desítek let, měl Lašut zvláštní po-

Lesní pramen vody, která již uzdravila zázračně mnoho lidí.

moc. Chránil jej docela obyčejný pták - drozd. Vídali jej i ostatní lidé, manželka a děti, ale jen Lašut cítil, že jej svou přítomností varuje před vážným nebezpečím. Jakmile se drozd objevil a zakřičel, znamenalo to - pozor, je zde nebezpečí. Častokrát mu tak zachránil život na silnici, když jel na kole nebo na motorce. Jakmile se v protisměru objevilo těžké auto a s ním i drozd, Lašut okamžitě upřel pozornost na řidiče a hned, jak postřehl, že stáčí auto na něho, vyjel ze silnice. Dle Lašutovy osobní výpovědi to nebylo jen jedenkrát, kdy mu takto drozd zachránil život.

Panna Maria se na Živčáku zjevila v roce 1958, tedy přesně ke stoletému výročí zjevení v Lurdech. I na Živčáku vytrysklo několik pramenů, jejichž voda má rovněž zázračné účinky. Uzdravení zůstávali v době komunismu zpravidla v anonymitě, a tak o nich svědčila jen příležitostná, většinou neosobně formulovaná poděkování, zcela neformálně přibíjená hřebíky na stromy na místě zjevení a pak pohotově v noci strhávaná příslušníky StB. Matuš Lašut až do listopadového převratu v roce 1989 na místo zjevení nesměl, zato ale na ně dobře viděl ze svého domku na okraji Turzovky.

Matuš Lašut sám o sobě řekl: „Jsem jenom prostý dřevorubec a ten dělá pouze obyčejnou práci: kácí stromy, osekává větve, ale jemnější práci dělají moudřejší. Z takového hrubého dřeva dovedou udělat nejen obyčejné věci, ale i umělecké předměty.“ Tato jeho slova jsou jakýmsi obrazným proroctvím o vyvrcholení zjevení Panny Marie na hoře Živčák, které dostane za úkol někdo jiný, komu bude odhalena duchovní hloubka Turzovky. O tom budeme pokračovat příště.

Dle různých pramenů - Karel Chrobák

Co se děje ve staré vlasti

Svatovítská katedrála na Pražském hradě

JUDr. Ing. Jiří Karas, poslanec Parlamentu České republiky, předseda Podvýboru pro krajany v zahraničí a místopředseda Stálé parlamentní delegace do OBSE zaslal redakci Hlasů národa dva příspěvky týkající se situace v pražské katedrále sv. Víta.

Dopis prezidentovi České republiky

Vážený pan
Prof. Ing. Václav Klaus CSc.
prezident České republiky
Pražský hrad
119 08 Praha 1

V Praze dne 15.6.2004

Vážený pane prezidente,

dovoluji si obrátit se na Vás ve věci svatovítské katedrály, která je jedinečnou dominantou Pražského hradu. Její smysl a poslání jsou bezesporu duchovní, avšak způsob jejího spravování a zvláště řízení návštěvnického provozu uvnitř chrámu tomuto poslání bohužel neodpovídá. O současnou situaci v chrámových prostorách vypovídá i můj text otištěný v Lidových novinách dne 4.6.2004 v rubrice Horizont na str. 12. Mé zamyšlení nad tímto stavem inspirovaly stížnosti občanů a dopisy krajanů z USA.

Obracel jsem se opakovaně na Vaše předchůdce v prezidentské funkci i na Správu Pražského hradu s prosbami o zajištění takového návštěvního režimu v katedrále, který by respektoval důstojnost tohoto místa. I přes nejružnější přísliby se za posledních 20 let v podstatě nic nezměnilo. Dnešní situace je ještě horší než popisují ve zmíněném textu - upozorňuji mne na to občané, kteří katedrálu navštívili v posledních dnech.

Vážený pane prezidente, s velkou důvěrou si Vás dovoluji požádat o Vaše osobní přispění ve prospěch dvou pozitivních změn v řízení návštěvního provozu ve svatovítské katedrále. Velice Vás prosím o zvážení možnosti neplacení vstupného do chrámové lodi pro návštěvníky nevyžadující průvodcovskou službu - často jde o věřící, kteří se jdou pouze pomodlit. A druhá moje prosba je neméně závažná - vážený pane prezidente, prosím, využijte autority svého úřadu, aby průvodci a pořádkoví pracovníci skutečně dbali na zachování i obnovení důstojnosti a posvátnosti chrámových prostor hlavní české katedrály.

Závěrem bych se, vážený pane prezidente, rád omluvil, že se v této nepřehledné „státnické“ záležitosti obracím přímo na

Vás - hlavu našeho státu. Ale činím tak na prosby a žádosti věřících i nevěřících občanů našeho státu, kteří mne o to požádali.

V hluboké úctě

JUDr. Ing. Jiří Karas

Hrad končí s firmou, která se stará o chrám; není s ní spokojen

PRAHA 17. června (ČTK) - Pražský hrad ukončil smlouvu s pořadatelskou firmou, která má na starosti turistický ruch ve svatovítské katedrále na Pražském hradě. S jejími službami nebyl spokojen, řekl dnes ČTK vedoucí prezidentské kanceláře Jiří Weigl. Na nevhodné chování turistů i chrámové služby v katedrále upozornil prezidenta Václava Klause lidovecký poslanec Jiří Karas.

V dopise ho požádal, aby přispěl k obnovení důstojnosti duchovního místa. Weigl uvedl, že dopis Klaus dostal.

Kancelář zdůraznil, že prezidentská kancelář je se situací v katedrále dlouhodobě nespokojena. Hledá proto jinou firmu. „Je fakt, že pořadatelská služba nebyla na úrovni. Společnosti byla vypovězena smlouva. Chceme někoho jiného, neboť máme zájem na tom, aby byla katedrála důstojným místem,“ podotkl.

Upozornil však, že Hradem projde ročně projde pět milionů turistů, takže asi nebude v silách nikoho zajistit katedrálu zcela tak, jak si to představují věřící. „Je třeba hledat kompromis,“ soudí. Řešení musí odpovídat potřebám široké veřejnosti i náboženským potřebám, dodal.

Poslanec Karas uvedl, že současná chrámová služba nedohlíží na dodržování vyvěšených zákazů. V katedrále svatého Víta se tak podle něj svačí, fotografuje i pospává. „Nedodržuje se ani základní pravidlo, že se v křesťanském chrámu smekne pokrývka hlavy,“ řekl. Karas také požádal o zvážení možnosti, zda vstupné musejí platit i věřící, kteří se přijdou například pomodlit.

Karas doplnil, že na situaci v katedrále upozorňoval několikrát bezvýsledně už Klausova předchůdce Václava Havla.

Lucie Petrová mal

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Solci

Důstojný Otče:

Před časem jsem obdržel od svého bratrance, pana B. Friesse výtisk Vašeho časopisu Hlasy národa ze srpna loňského roku - v němž jsem ke svému, překvapení našel otištěný článek o filiálním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Solci u Kněžmosta, spolu s výzvou, kterou nastylizoval můj bratranec s mým souhlasem.

Jsem Ván i celému Vašemu společenství velmi vděčný již za pouhé otištění článku o Solci, protože ani já si nedělám iluze o tom, že by váš časopis odebirali milionáři.

Obávám se, že katolická církev v České republice i v USA je na tom velmi podobně. Máme svobodu, ale nic si za ni nekoupíme. Tady u nás se toho o životě církve v Americe ví propastně málo, televize a noviny hlavně přetřásají skandály homosexuálních kněží, ale o tom, že se církev modlí, že se obětuje - ani slovo.

Podobně asi i křesťané u Vás ví o církvi zde u nás jen to, že je v Praze katedrála a že máme Jezulátko. O tom, že pár kilometrů za Prahou padají k zemi opuštěné kostely, že poslední zbytky přestárých kněží slouží do posledního dechu, a že se drtivá většina národa vrhla na modloslužbu zlatému teletí, se už moc nemluví.

Zvláště v litoměřické diecézi žije lid chodící spokojeně v temnotách, které mu nevadí. A jediným světlem, které v těch temnotách vidí, je reklama na Mac Donald, která nahradila rudé bolševické hvězdy. Přiznat se zde k tomu, že jste věřící, znamená tolik, co prohlásit se za blbce. A nový biskup se do týdne po nástupu do funkce zhroutil.

Pro to zchátralé torzo kostela Panny Marie na Solci se ale přece podařilo sehnat pár grošů a opravit nejcennější část stavby, presbytář a levou boční zeď. A dá-li Pán Bůh, příští rok by se mělo pokračovat na jižní boční zdi a do dvou let by se mohla opravit věž. Tím bude kostel stavebně zakonzervován. Zničený interiér musí počkat.

V předvečer svátku Nanebevzetí - v sobotu. 14. srpna 2004 budeme mít na Solci skromnou poutní slavnost. Pozvali jsme emeritního litoměřického biskupa. Otce Josefa Koukla, a tak budeme vzpomínat mimo jiné i na Vás, naše krajany daleko za mořem. Pokud by někoho zajímaly další podrobnosti o kostele, zkuste si najít adresu www.solec.wz.cz. Máme tam pár fotografií.

S přáním všeho dobrého

MUDr. Jan Toman, U stadionu 1233,
293 01 Mladá Boleslav, tel. 420 326 325 552

Chcete mě?

To je titulěk pořadu České televize, kde se hledá finanční podpora pro útulky zatoulaných, starých nebo nemocných psů a koček, které nikdo nechce. Díky charitě dobrovolných dárců pak tyto organizace fungují. Napadá mě úzká souvislost mezi touto organizací a českými penzisty.

Pokud se vůbec dožijí důchodového věku a chtěli by být ještě užiteční a něco si ještě k ubohému důchodu přivydělat, nemohou. Práce totiž není ani pro mladé (nezaměstnanost je v našem regionu 11 - 12%). Trochu „šťastnější“ jsou ti, kteří neztratili svého životního partnera, protože ze dvou ubohých platů se žije lépe než z jednoho. Já patřím mezi šťastnější proto, že i když jsem vdova, bydlím s doposud svobodným dospělým synem. Stejně jako každý starší člověk i já jsem si na stará kolena něco našetřila, ale bohužel úspory vložila do nesprávného peněžního ústavu. Zůstaly mi jen oči pro pláč, protože peníze zmizely. Majitel toho ústavu okradl nejen mě, ale několik tisíc jiných, většinou starých lidí. Spokojeně si jich užívá někde na tichomořských ostrovech, vědom si nepostizitelnosti. A náš stát, který byl garantem, mlčí. Mlčí policie i soudy, vyšetřování se táhne už roky. Vyšetřují se i případy mnoha vražd důchodců, kteří se pro svoji bezbrannost stávají častým terčem násilníků. Velká řada těchto vražd zůstává ještě neobjasněna. Nedávno kdosi neznámý napsal sprejem na vozovku: DŮCHODCI DO PLYNU. K přílišnému optimismu nepřidá ani to, co naši ekonomové spočítali: za rok nebo dva nebude z čeho důchody vůbec vyplácet.

Přesto věřím, že jednou bude lépe, ale až se staneme státem právním. Žít v takové zemi, kde nemám ani jistotu, že se dožiji příštího rána, nechci. Proto se vás ptám: chcete mě?

Marie Dudešková,
učitelka v penzi, 62 let, vdova
bytem Štěpnická 1166,
686 06 Uherské Hradiště
Česká republika

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary -Treasurer
Mary Ann Mahoney, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Konec války

Když končila druhá světová válka, bylo mi 18 let. Ale také jsem ji ještě zakusil. Úřadem práce jsem byl poslán do Vídeňského Nového Města (asi 50 km jižně od Vídně) na podzim 1944. Zde jsem pracoval několik týdnů v olejových rafineriích. Brzy jsem však s jinými utekl a vrátili jsme se domů. Za dva dny jsem se šel přihlásit na úřad práce a žádal o jiné zaměstnání. Udělal jsem si falešnou propustku a potvrzení, že jsem byl na dřívější práci neschopen. Byl jsem poslán ještě s jinými hochy na Slovenské hranice kopat zákopy za německou frontu asi 70 km od nás. Bylo to v zimě 1944 – 45 až do konce války. Práci jsme skončili až u Brna u Sokolnic. Když jsme se vraceli domů vlakem směrem na Bzenec, tak jsme se dostali jenom do Brankovic a pak jsme pokračovali přes Chříby pěšky domů.

Když jsme byli asi 2 km od hradu Buchlova, tak z lesa vyšel jeden muž a další stál schovaný za stromem. Ten první se nás ptal, co jsme zač, jestli jsme partyzáni? Byli jsme celkem tři já - Josef Janík z Polešovic a mí dva kamarádi František Petrželka ze Zábrání a Josef Minařík z Maruše. Odpověděli jsme mu, že partyzáni nejsme a já jsem mu řekl, že jej poznávám, že je pan Horehled' ze Starého Města. Ptal se, odkud jej znám. Řekl jsem mu, že si dobře na něj pamatuji, jak byl hlídačem v Polešovicích na Sýpkách. On se tomu zasmál a zavolal toho druhého a on nás všechny vyzval, abychom s nimi šli do lesa, že na silnici je to nebezpečné. Šli jsme beze slova asi 1 hodinu a pak jsme se posadili a byla debata nebo lépe řečeno taková prověrka. Chtěli vědět od nás různé informace odkud jdeme a co jsme dělali až u Sokolnic. Asi po půl hodině pan Horehled' přiznal, že pracoval v Polešovicích na Sýpkách. Já jsem mu řekl, že jej zná dobře můj tatínek, se kterým byl za první světové války na Ruské frontě. Vše souhlasilo.

Pak nás ten druhý požádal, zda-li bychom jim nešli zakoupit nějaký chleba k pekari na Stupavu. Šel jsem já a Josef Minařík. Nabídli nám revolver pro případ, kdyby nás někdo v lese potkal. Jednoduše pro obranu. Ale vůbec jsme ho nepotřebovali. Jak dlouho jsme šli na tu Stupavu, si již nepamatuji, ale zabralo to dosti času. Když jsme přišli k tomu pekaři, tak nám řekl, že již na nás čeká od večera minulého dne. Možná, že to ale byli nějakí jiní hoši, kteří měli přijít. Dal nám včerejší chleba, protože ten, co před malou chvílí vytáhnul z pece voněl, a tak by jej bylo cítit na dálku a někdo by nás mohl o něj připravit. Partyzáni různých skupin si totiž záviděli. Skupinu, pro níž jsme šli chleba nakoupit, tvořilo jenom 5 mužů, jak jsme se později dověděli. Pekař nám přidal k tomu chlebu několik kilo sýru. Moc se nás nevyptával a my jsme odešli. Začalo se zatahovat a

trochu jsme bloudili a protože jsme mněli hlad, pustili jsme se do jednoho chleba. Celkem jsme nesli 6 pecnů. Jenom co jsme vyšli na silnici, čekal na nás Horehled'ův kamarád a ani jsme nepotřebovali hlásit heslo. Zase jsme pochodovali asi půl hodiny a za námi v pozadí šel Horehled'. Ten se divil, že jsme snědli půl pecnu chleba, protože oni ten chleba měli odměřený na osoby a na dny. Vše, ale dopadlo dobře. Po nějakém menším pohovoru jsme byli propuštěni s přísahou, že žádnému nic neřekneme, že by to mohla být i smrt pro nás, když si nás tak dobře prověřili.

Domů jsme to vzali kolem Smrad'avky a přímo přes pole až jsme přišli na Skalu. Na věži právě odbíjely hodiny tři v noci. Domů už to nebylo tak daleko. Když jsem přišel, naši se uklidnili, protože měli o mě strach, protože se u nás dávno před tím zastavil jeden náš kamarád, který šel jinou cestou a znal to lépe než my. To bylo asi devátého dubna 1945. Za 3 týdny byly Polešovice osvobozeny Rumunskou armádou 28. dubna 1945. Za dalších 10 dní bylo po válce. Já jsem se po několika dnech hlásil zpět k mému mistrovi u firmy Králík - zámečnictví ve Starém Městě naproti Mayerovy restaurace. Ale byl jsem tam jen několik dní, protože nebylo moc práce.

Touha stát se letcem

O žních jsem jezdil ve dvoře s traktorem a potom jsem si našel nové zaměstnání v Přerově v Meoptě. Tam jsem pracoval jeden rok s přestávkami. Na jaře 1946 jsem se hlásil k letectvu. Byl velký nábor. Když jsem dostal pokyny, tak jsem zjistil, že žadatelé musí mít 4 měšťanky a já jsem vlastně „promoval“ ze sekundy a známky až hrůza. Tak jsem byl pohotový a do žádosti jsem napsal, že jsem pracoval v Říši a tam mi moje dokumenty při náletu shořely, ale že dodatečně duplikáty vysvědčení pošlu. Předem jsem věděl, jaké budou požadavky při konkurzu, a tak jsem ještě před tím požádal pana učitele Bednaříka, zda-li by mi mohl dávat hodiny fyziky a měřictví. Když viděl pan řídící Němec, že mi to jde, tak mi ještě napsal naší celou vládu, abych se naučil všechny vládní činitele. Brzy po zaslání dokumentů jsem byl povolán do Prostějova, kde se konaly zkoušky. Zde jsem se setkal s některými spolužáky ze živnostenské školy, kterou jsme museli v průběhu učení na řemesla za války navštěvovat po dobu tří let 2 x týdně. Zkoušku v Prostějově dělalo denně 60 žadatelů. První fází byla zdravotní prohlídka. Zde obvykle odpadlo 20 kandidátů. Já jsem prošel dobře. Další den byly písemné zkoušky. Začínalo se algebrou, ale to bylo pro všechny španělskou vesnicí. Další předmět byla fyzika a měřictví. Tím dopoledne končilo. Odpoledne jsme začali se všeobecnými znalostmi a to jsem ihned seděl na koni, jelikož to začalo se státníky. U zkoušky nás bylo vždy pět. Když se jednalo o presidenta a předsedy vlády, tak se někteří uchazeči hlásili dokonce oběma rukama. Když ale začali ministři a ministerstva, šlo do tuhého, kromě mě se nehlásil nikdo. Pak bylo ještě více všeobecných otázek a tu a tam někdo odpověděl. Získal jsem zde 18 bodů.

Tím zkoušky skončily. Další den odpoledne jsme si šli pro výsledky. Zkoušející důstojník prohlásil, že ti kteří budou čtení neprošli a musejí opustit učebnu. S mým kamarádem jsme čekali, kdy padnou naše jména. Projít zkouškami znamenalo získat 90%. Já jsem, ale měl jenom 87%. Ten důstojník se na mě podíval a zeptal se mě, jestli můj otec je něco v politice? Já jsem mu odpověděl, že ne, ale mám strejdu, který je poslanec a on to zbaštil. Můj kamarád měl 89%, čili o 2% více než já, ale ten byl zase ve straně, tak byl přijat. Takže jsme ten den byli přijati jen dva.

Nástup byl stanoven na prvního září do Liberce. Já jsem se chtěl vyučit leteckým mechanikem. Ale až přišlo k nástupu, tak jsem dostal oznámení, že se mi to odkládá na příští rok, protože nebylo dost instruktorů. Bylo to zklamání a já se zase navrátil zpět do Meopty do Přerova. Ale za několik týdnů jsem byl povolán do civilní pilotní školy do Brna, kde jsem strávil 2 měsíce a pak zase do Meopty na několik týdnů a zase zpět do toho Brna na praktický kurz. Začali jsme létat na větroních 6 týdnů, až do konce listopadu. Pak zase do Meopty. Když jsem se vrátil mezi vánoce a novým rokem do Meopty, tak mi ihned sdělil můj vedoucí, že od 2. ledna povinně můj ročník nastupuje na zemědělskou brigádu. Já jsem nastoupil k bývalému řediteli zemědělské školy v Bzenci panu Dědkovi, kde jsem opravoval zemědělské stroje. Veškeré práce se dělaly venku a bylo to v zimě, ale řekl jsem si, že až budu na vojně, tak se se mnou žádný nebude mazlit, a tak to musím vydržet. Koncem ledna byla v sokolovně taneční zábava. Tam jsem se setkal se svým kamarádem Otou Krasem, který mi řekl, že má pro mě novinku. Podal mi kus novin, kde bylo, že je mimořádný nábor k letectvu a to jenom pro ty, kteří jsou od kovu.

Okamžitě jsem dal dohromady potřebné doklady a šel se hlásit na vojenské velitelství do Uherského Hradiště. Musel jsem znovu k odvodu. Ten se konal 9. března na svátek sv. Františky ve Strážnici. Vyrazil jsem brzy ráno. Ve Strážnici již bylo veselo. Vyhrávaly 4 kapely a rekruti cifrovali a každý v ruce si nesl žejdlík vína, že když bude odvedený, tak že to musí oslavit. Když jsem to vše viděl, tak jsem si řekl, že na mě řada přijde asi tak večer. Ale netrvalo to dlouho a nějaký desátník vyšel z budovy Černého Orla a začal volat jména dobrovolníků. Bylo nás asi 12 a hned jsme šli nahoru do sálu, kde se odbývala tato lékařská prohlídka. Když mě doktor prohlédl, konstatoval, že jsem schopen bez vady. Když jsem pak šel ještě ke stolu, kde se konaly nějaké zápisy, tak jsem se ohlédl na pokyn jednoho poddůstojníka a zjistil jsem, že tam nahoře jsou nějaké staré dámy a že si divadelními kukátkami prohlíží každého rekruta. Toto bylo tehdy dovolené, byl to jakýsi starý Rakouský zákon, což mi potvrdil i můj otec.

Po odvodu nás pozval jeden kamarád, Franta Viceník, do Petrova to oslavit. Ve sklepě již čekalo několik jeho kamarádů, a tak jsme při harmonice pili, jedli a zpívali až do odpoledne. Já jsem potom musel jít domů pěšky, protože po válce mnoho vlaků nejezdilo. Než jsem přišel domů, tak jsem dokonale vystřízlivěl, až se táta s mámou divili. S celou rodinou jsme můj odvod náležitě oslavili.

Narukoval jsem o 3 týdny později do Olomouce. Bylo to 1. dubna 1947. Když jsem v Olomouci vystoupil z vlaku, uviděl jsem polešovického Vaďuru a hned jsem se ho ptal, kam jde s tím kufrem a on mi odpověděl, že k letectvu. On totiž pořádně koktal a takové brali jenom k různým jednotkám, kde nemuseli držet stráž a konat jiné povinnosti. Asi po hodině jsme měli nástup a jelikož všech 225 rekrutů přijelo v pořádku, ihned nás odvedli do kasáren. Nad bránou byl veliký nápis: „VÍTÁME VÁS“, ale až jsme vkročili na nádvoří, tak kdosi zavolal, abychom se ohlédlí, a na druhé straně toho nápisu bylo „UŽ VÁS MÁME“. Ale nemohu říci, že za ty 3 měsíce by v těch Štefaníkových kasárnách bylo s námi špatně zacházeno. Jeden měsíc byl pořadový výcvik a pak to začalo. Učebna pro letecké pomocné mechaniky. Byla teorie létání, fyzika a počty. Největší problém byl, že nás učili Slovenští instruktoři. My jsme jim špatně rozuměli. Ale i tak byli hodní a snažili se těm slabším pomoci. Já jsem tuto teorii létání dělal již po třetí. Po válce v Uherském Hradišti a pak v Brně Medlánkách, takže pro mě to nebyla novinka. Po dvou měsících jsme dělali závěrečné zkoušky včetně praxe, na kterou jsme chodili na letiště nedaleko kasáren. Bylo nás 120 a byli jsme rozděleni na 4 letiště po 30 mechanikách. V pořadovém čísle jsem byl osmý, protože jak jsem se již zmínil, prodělával jsem tuto teorii již po třetí. 10% dostalo návrh na hodnost svobodníka, ale až později. U letectva se povyšovalo podle toho, jak byl kdo pracovitý a nebylo to jako u jiných zbraní, kde se povyšovalo po 6 měsících.

Nastoupil jsem na letiště do Prostějova. Byla zde „vojna jako řemen“. Ale já jsem byl zvyklý na disciplínu, tak mi to nevadilo. Dostal jsem se do dílen s civilními mechaniky. Asi po jednom měsíci jsem byl přeložen na jiné letiště v Prostějově. Jmenovalo se Stichovice, kde jsem byl jeden měsíc, abych se zaučil na údržbu na dvou motorových letadlech typu Sibel. Toto letadlo bylo vybaveno kamerou, která byla v montované do podlahy letounu, se kterou se fotografovalo, jak se říká, z ptáčích perspektiv. Později byl tento letoun na naší základně a fotografovaly se s ním Moravsko-Rakouské hranice, které ještě od doby první světové války nebyly v pořádku. Zvláště mezi Znojmem a Novým Přerovem byly případy, že budovy byly v Rakousku a statky nebo půda byla na Moravě. První republika to tolerovala, ale nyní bylo třeba dát věci do pořádku. To bylo roku 1947. Byl to pěkný rok.

Po „Vítězném únoru“ všechno skončilo. Byla zakládána Jednotná zemědělská družstva (JZD) a ta nedovolila, aby se v pohraničí něco fotilo. Navíc se množily úlety letadel do Mnichova a jinam na západ a to byla pro letecké jednotky pohroma. Bylo vyšetřování a velké propouštění leteckých instruktorů i pilotních žáků. Začaly prověrky a většina jich dopadla špatně. Nechci to probírat do podrobnosti, ale byl jsem v roce 1949 koncem června propuštěn. Dostal jsem i diplom leteckého mechanika a propustili mě v hodnosti četaře. K tomu jsem dostal příkaz, že se musím do 14 dní hlásit v Ostravě na dolech. - Pokračování příště.

*Josef Janík, rodák z Polešovic na Moravě,
nyní žije v Montrealu v Kanadě*

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Osobnosti v historii Luhačovic

O hojivé moci luhačovských minerálních vod pochází první písemná zpráva až ze 17. století. Protože toto území bylo poměrně vzdálené od obchodních cest, nevešlo do všeobecné známosti již dříve. A tak minerální prameny objevilo pro svět teprve dílo brněnského doktora medicíny Jana Hertoda. V doslovném překladu její název zní „Moravský bič na usazeninu“. Autor vycházel z názoru, že se z potravy v těle usazuje jakási škodlivina, usazenina, kterou je možné vypudit moravskými léčivými vodami.

Několik let po vydání knihy dal majitel panství Ondřej Serényi nadkrýt a obezdit pramen, který s mocným bubláním pronikal na povrch - dnešní Amandka. Později, kolem r. 1680, byl upraven vydatnější, slanější pramen se zvláštní lahodnou chutí - Vincentka. Luhačovská voda se začala rozvážet v lahvích po okolí a u pramenů se začali objevovat první hosté, i když zde nebylo žádné léčebné, ubytovací ani stravovací zařízení. Na této úrovni zůstal vývoj lázní téměř sto let. Léčivé prameny upadaly v zapomnutí.

Zájem o luhačovské vody začal opět vzrůstat až po návštěvě profesora dr. Haslingera z Vídně. Odeslal několik lahví vody vídeňskému profesorovi chemie. Ten vodu prozkoumal a velmi lichotivý rozbor zveřejnil. Vznikly první dřevěné koupelny a hostinec.

Lázně se začaly velmi zvolna ale neustále rozvíjet. Rychlejšímu vzrůstu bránila špatná dostupnost místa. Cestu poštovními vozy si mohli dovolit jen zámožní. Náklady na dopravu klesly díky otevření nové přístupové cesty (železnice), která otevřela lázně i pro střední vrstvu.

V r. 1895 dosáhl počet hostů nejvyššího vrcholu. Po tomto roce docházelo k úpadku. Správa podnikla jen málo na udržení věhlasu lázeňského místa, léčebná zařízení byla zchátralá, duch lázní německý. Slábl vývoz minerální vody,

lázně značně upadaly, neboť majitel nebyl ochoten, možná ani schopen, provést zásadní modernizaci.

Této kritické situace využil pokrokový lékař a vlastenec **MUDr. František Veselý**, rodák z Bystrice pod Pernštejnem. Už dlouho nebyl spokojen, že nejsou v českých zemích ani jediné moderní lázně duchem české, vybudované českým kapitálem.

Prohlédl si Luhačovice a od majitele hraběte Otty Serényiho se dozvěděl, že by je rád prodal. František Veselý se rozhodl založit akciovou společnost. Byl si jist, že se mu podaří přesvědčit české lékaře, aby se stali výhradními podílíky.

Docent Thomayer uvedl ve svém dopise dr. Veselému mnohé důvody, proč odmítá jeho projekt na obnovu lázní: „*Velečtělý pane kolego! Luhačovického podniku zúčastniti se nehodlám... znám dobře Luhačovice a myslím, že je cena žádaná přepjatá. Většina existujících budov nestojí za nic, lázně jsou nepěkné, cesty mizerné, sadová úprava pod vší kritikou... cesta z Prahy trvá téměř celý den...*“ I u dalších oslovených narazil na neporozumění. Jedni nevěřili, že je možné odkoupení lázní, jiným se zdály odhadované náklady příliš vysoké. Přizval tedy i českou nelékařskou veřejnost a Veselému se jeho záměr přece jen povedl, i když založená Akciová společnost lázní luhačovských (1902) nebyla výlučně českým podnikem.

Předsedou správní rady Společnosti byl zvolen bývalý majitel hrabě Otto Serényi, vlastník třetiny akcií. Dr. Veselý, muž nevyčerpatelné, činorodé iniciativy,

Jurkovičův dům vznikl přestavbou Janova domu v roce 1902, tuto přestavbu provedl architekt Dušan Jurkovič. Je považován za nejhezčí budovu v Luhačovicích.

tvůrčí energie a budovatelských sklonů, byl ustanoven ředitelem Lázní. Veselý dokázal, že rozumí i minerálním pramenům. Nově zachytil zkalený pramen Aloiska, o dva a půl metru prohloubil Antonínku a do ní svedl nový Ottův pramen. Znovu upravil Vincentku, neboť její vývěr značně poklesl a lépe zachytil Amandku.

Veselý se za svou obětavou snahu zvelebovat a proslavovat lázně bohužel nedomáhal vděku. Kvůli neustálým výhradám správní rady chtěl složit svou funkci. O své vleklé roztržce se správní radou, která nakonec vyvrcholila rezignací, napsal v dopise členu správní rady dr. Přecechtělovi z Olomouce: „*Prof. Veselý (jmenovec, člen spr. rady) velmi se mýlí, domnívaje se, že jsem pro Luhačovice vykonal, co jsem mohl. Mé poslání zde se začalo teprve vyvíjet a teprve budoucnost dokáže a uzná, zda lázně takového významu a takových dispozic jako Luhačovice mohou být budovány bez ideálu hokynářsky.*“ Po svém odchodu napsal: „*Neodcházím nikterak poražen, ale uražen a roztrpčen do hloubi duše a rád bych viděl kohokoliv na mém místě, kdo by nebyl...*“

Dr. František Veselý pracoval pro ideál, na rozdíl od správní rady, chtěl vytvořit moderní české lázně, které by byly chloubou našeho lidového umění a architektury, v nichž by se čeští lázeňští hosté i hosté z bratrských slovanských zemí cítili dobře. To se nakonec díky jeho práci i povedlo.

Pro uskutečnění svých představ o vzniku bytostně českých lázních získal Veselý slovenského architekta **Dušana Jurkoviče**. Architekt, jehož výjimečnost spočívala v tom, že dokázal spojit secesi s lidovou tradicí. Pokusil se znovu vytvořit kontakt mezi rukodělnou prací a vlastním dílem, nevytvářel tovární dílo, ale podporoval Hnutí umění a řemesel - pokus o obrodu práce dělníka, tesaře, řezbáře. Na stavbách doslova žil, pomáhal je přímo vytvářet.

Jurkovič porušoval dosavadní palácovou dispozici domu, kdy všechny pokoje jsou za sebou řazeny mechanicky a jsou orientovány do ulice. Jurkovič přebírá anglický vzor, kdy centrem domu se stává obytná hala s krbem. Odtud se otevřeným schodištěm vyjde na ochoz, z něhož jsou přístupné intimní místnosti členů rodiny.

Léčivý pramen Otšovka je volně přístupný.
Lidově je nazývaný Slanica.

Jurkovič tedy vytváří syntézu lidového umění, secese, britské inovace a slovanské barevnosti. Za to mu patřil obdiv a úcta Angličanů, kteří ho publikovali už v té době. To bylo jediné uznání, které se mu za života dostalo.

Byl to obrovský přirozený talent. Jurkovič měl jen středoškolské vzdělání. Brněnští profesori z Techniky jím pohrdali i po této stránce. A taky to publi-

Chaloupka s dobovým interiérem

kovali, psali o něm jako o komsi bez vzdělání, o diletantovi a amatérovi. Tím se jim ho bohužel podařilo zničit v r. 1910 v Brně, kde se chystala stavba Národního divadla, na které měl pracovat.

V Luhačovicích začaly vznikat Jurkovičovy stavby v r. 1902. Provedl zásadní přestavbu Janova, dnes Jurkovičova domu, který se stal základní budovou nové akciové společnosti. Umístil v ní několik koupelen, v nichž se podávaly uhlíkaté koupele. Minerální voda se začala ohřívat v uzavřeném dvouplášťovém kotli, aby nedocházelo k vyprchávání oxidu uhličitého, jak tomu bylo dosud. Vybudoval bazén lázeňské plovárny, která navazovala na vkusně upravený prostor, sloužící jako Sluneční lázně. Nad Lázeňským náměstím provedl na svůj náklad rekonstrukci Kuchyňského domu na rázovitou Chaloupku. Podle jeho projektů byla postavena Slovácká buda, vily Vlastimila a Valaška, Hotel Záhorovský, hudební pavilon... Také mimo lázeňský střed si nechali místní stavět své vily Srbka, Chorvatka, Milica i Hotel Litovel. Některé z nich už ale během let změnilo jméno i architekturu, protože údržba dřevěných výzdob byla velmi nákladná. I mobiliáře se dochovaly jen vzácně.

„Básník dřeva“, jak ho nazval spisovatel Josef Merhaut, dokázal svou originalitou vdechnout lázním neopakovatelný a nenapodobitelný ráz.

Lázeňská místa byla vždy spojena s čilým kulturním ruchem. Luhačovice nebyly a nejsou výjimkou. V popředí

stála hudba, které si lékaři odedávna vážili pro její příznivé působení na duševní stav a kterou považovali za součást léčby. Lázně navštěvovalo hodně dirigentů, muzikantů i skladatelů, aby tu účinkovali nebo se léčili, často obojí.

K nejvýznamnějším hostům patřil skladatel **Leoš Janáček**. Bydlel nejčastěji v Augustiniánském domě. Strávil zde při svých pětadvaceti pobytech nejmeně šedesát týdnů. Měl rád luhačovské lázně, několikrát se vyznal ze své náklonnosti a lásky k nim a natrvalo jim dal přednost před ostatními lázněmi. V Luhačovicích poznal Janáček dvě ženy stejného křestního jména - Kamila. Obě se mu staly inspirací pro jeho tvorbu. Zejména druhá z nich, Kamila Stösslová, ho natolik citově zaujala, že z lásky k ní napsal svá nejvroucnější a nejvyzrálejší díla. Mnohá mají vztah k Luhačovicím, jiná v nich přímo vznikla. První jednání opery *Osud* se dějově odehrává na zdejší kolonádě, o uvedení Její pastorkyně v Národním v Praze se zasloužil dr. F. Veselý a jeho žena Marie Calma. Komponoval zde Glagolskou mši, náčrtky k opeře *Liška Bystrouška*, ve městě a v jeho okolí si zapisoval nápěvky řeči lidí a zpěvu ptáků a sbíral lidové písně.

Sluneční lázně jsou unikátní plovárnou postavenou v roce 1902 Dušanem Jurkovičem.

Každý z těchto mužů ovlivnil vzhled Luhačovic, každý jiným způsobem, ale všichni svým dílem. Jeden je postavil na nohy, druhý jim dal osobitý vzhled a třetí na ně nedá zapomenout ve svých skladbách.

Alena Kovářiková, Česká republika

MLADÝM

MILES JESU

Miles Jesu je laická komunita zaměřená na prohlubování spirituality a apoštolátu laiků k pokřesťanství společnosti. Jako rodina ve víře se zaměřuje na podporování jednoty a harmonie v církvi šířením učení Kristova zástupce. Jedna z členek této komunity nám napsala následující dopis:

Mili přátelé,
velebeno budiž Jméno Ježíšovo.

V září tomu bude 6 let, co jsem vstoupila do komunity Miles Jesu. Stejně jako tehdy i nyní žiji a čerpám stále z toho, proč jsem sem vstoupila... Proč?

Víte, lidé mi už položili mnoho různých otázek... Například: Nemohla jste najít toho pravého? Nechtěla jste se vdát? Netoužila jste po dětech? Nezbláznila jste se? Jste normální? Jste šťastná? Odpověď na všechny otázky zní: ANO!

Během dospívání jsem si vždycky myslela, že mne Bůh volá do manželství. Jednoho dne jsem však dostala od svého táty modlitbu za poznání Boží vůle pro můj život. Přestože jsem se domnívala, že je to víceméně jasné, začala jsem se ji modlit.

Častokrát může udělat člověk něco jen podle své vůle a nemusí to být správné, může tak skončit ve "slepé uličce," jak jsem se již vícekrát přesvědčila sama. O co více je potřeba se modlit, když jde o takové závažné celoživotní rozhodnutí. Uvědomila jsem si, že jakým způsobem prožiji život zde na zemi, tak si budu "připravovat" svoje místo ve věčném životě, tedy v životě delším než je tento pozemský, v životě, který bude trvat věčně. To mi přece nemůže být jedno! Je to něco velmi důležitého! Proč se nezeptat Toho, který je Vševedoucí a Všemohoucí a svou moudrostí převyšuje zcela naše myšlení? Obrátila jsem se na Boha, aby mi radil a vedl mě.

Častokrát se stalo, že jsem se setkala s různými řádovými sestrami a v duchu jsem je obdivovala. Vždy jsem však jaksi podvědomě vyloučila, že by můj způsob života měl vypadat právě takto. Vytrvale jsem se modlila za poznání Boží vůle. A ta vypadala asi takto: "Bože, ať se děje Tvá vůle, ale prosím, ať najdu toho pravého."

Když jsem měla maturovat, pořádně jsem se zamilovala. Tenkrát mi nevadilo, že můj chlapec je nevěřící, respektive nepraktikující katolík. Po té vnější stránce a ze světského pohledu vše nasvědčovalo tomu, že se mohu vdát. Dům jsme měli, vydělávali jsme si, koneckonců byli jsme plnoletí... Stačí to však k plně šťastnému manželství? Byl tu ještě Někdo..., nějaký hlas - uvnitř mého svědomí, který se mi jemně ozýval a dával mi pociťovat, že existuje ještě jedna "vyšší Láska."

Věřím tomu, že vděčím nejen velké přímělosti mé Nebeské Maminky, ale také mé pozemské maminky a tatínka, mých bratří, babičky a několika přátel za to, že jsem si začala vytvářet důvěrné přátelství s Ježíšem díky pravidelnému přijímání svatých svátostí (svátosti smíření a svátého přijímání), díky adoracím a i díky utrpení, a tak jsem mohla jasněji rozpoznávat, jaký krásný plán má se mnou Ježíš.

Nezapomenu na ten den, nejšťastnější den mého života, kdy jsem prožila, že Ježíš mě k sobě volá jako Snoubenec, abych se stala Jeho nevěstou.

S nepopsatelnou radostí jsem Mu dala své ANO. Ano, našla jsem Toho pravého, vlastně On si našel mne, vždyť sám říká v evangeliu: "Ne vy jste si vyvolili mne, ale já vás" (Jan 15, 16). I když je pro mne nepochopitelné, čím jsem si to zasloužila. Je to tajemství Jeho lásky. Opravdu jsem myslela, že tu krásu Jeho lásky neunesu a samotným štěstím, že se zblázním. Ano, zbláznila jsem se do Krále! Do Ježíše Krista, Krále Ukřižovaného i Vzkříšeného.

Potom mi zbývalo jen "rozluštit," které místo mi Ježíš ve své Božské Prozřetelnosti připravil. Půjčila jsem si knihu o přehledu církevních řádů a kongregací. Měla jsem opravdu velký výběr. Líbil se mi modrý hábit, takže jsem hádala: "Snad patříš k Modrým sestrám?" Domnívala jsem se, že to bude moc složité, najít tu "moji" komunitu. Bůh však promlouvá k člověku zcela jednoduše.

Skrze knížku "Ježíš Tě volá" která mne velmi oslovila a pomohla, protože mi odpověděla na mnoho mých i těch nejpálčivějších otázek v tom mém hledání, jsem poznala komunitu Miles Jesu, jejíž členové byli autory této knížky. Zanedlouho jsem byla pozvána na duchovní cvičení. Poznala jsem mladé, nadšené, normální lidi, kteří žijí pro Ježíše! Fascinovalo mě to. Když jsem poznala jejich úctu k Eucharistii, lásku k Panně Marii, věrnost Svatému Otci, neměla jsem už pochybností, že mám vstoupit do Miles Jesu. Nadchlo mě, že tito lidé dokážou žít v chudobě, v čistotě a v poslušnosti zcela svobodně, a tímto způsobem života tak následují způsob života Ježíše a Panny Marie.

Tehdy ve mně zahořela touha úplně se odevzdat Ježíši a zcela se Mu zasvětit skrze ruce Neposkvrněné Panny Marie. Samozřejmě to vyžadovalo nějaký čas přípravy společným životem v komunitě. Tento sen se mi splnil právě v Jubilejním roce 2000, kdy jsem mohla složit svoje první sliby. Co bylo nad moje očekávání bylo to, že "svatbu" jsem mohla mít přímo v Římě.

Jsem šťastná. Našla jsem IDEÁLNÍHO Ženicha. Žiji s Ježíšem "pod jednou střechou. Jedna paní mi řekla, když k nám přišla: "Vy tu máte největší bohatství. Vy tu máte VŠECHNO." Ježíši a Panně Marii patří díky a chvála nejvyšší!

Markéta Matoušková, 29 let, Česká republika

Dopis od chlapce z chlapecké osady Miles Jesu

Mé jméno je Maxim a narodil jsem se ve Lvově na Ukrajině. Můj otec nás opustil dříve než jsem ho vůbec poznal a má matka se stala alkoholičkou. Když byla opilá, často se hněvala a bila mě bez důvodu. Abych se vyhnul tomuto bití ve 12 letech jsem utekl z domu a začal žít na ulici. Mnohokrát jsem byl tak hladový, že jsem musel jít do krámu.

Pil jsem pivo a vodku, fetoval lepidla, abych na to zapomněl. Jednoho dne jsem žebral v ulicích a uviděl jsem nápis "Jídlo zdarma". Bylo to v kuchyni Miles Jesu. Zašel jsem tam a začal tam chodit každý den. Bylo to neuvěřitelné, mohl jsem jíst každý den. Jednou jsem tam potkal otce Durana a on mi slíbil, že mě vezme do osady chlapců, (do sirotčince) kde mohu jíst 3 krát denně a spát v posteli místo na ulici. Po první noci jsem věděl, že už tam zůstanu navždy.

Tam v ulicích je ale mnohem více chlapců a dívek, kteří potřebují Vaši pomoc. Prosím, pomozte jim, aby měli tu samou příležitost, jako jsem měl já, buďte k nim štedří. Prosím, také se modlete za mé rodiče, protože oba už zemřeli.

Děkuji Vám, Bůh Vám žehnej!

Dary je možné posílat na adresu:

Miles Jesu, P.O. Box 267 989, Chicago, IL 60626-7989
nebo Miles Jesu, Via Tespi 184-3, 00125 Roma, Italy

*Za každý Váš dar a za Vaše modlitby
srdečné díky a Pán Bůh zaplatí!*

Liberty Award

Archbishop Daniel W. Kucera, OSB

Archbishop Daniel W. Kucera, OSB retired Archbishop of the Archdiocese of Dubuque, Iowa, was awarded the "Liberty Award" by The Bohemian Lawyers' Association of Chicago at the Association's Installation Dinner on May 20, 2004. Presenting the award on behalf of the Association was Professor Michael P. Seng of John Marshall Law School, Chicago, Illinois.

The award is presented to individuals whose lifetime achievements reflect the ideals and goals of the Association. The Association is the oldest ethnic bar association in Illinois consisting of attorneys, judges and other legal professionals of Czech descent. The Association promotes the administration of justice to persons of Czech descent and the public generally. It also provides scholarships to law students of Czech descent.

Archbishop Kucera had a long and distinguished career of service to the Czech/American community. A Benedictine priest of St. Procopius Abbey in Lisle, Illinois, he served as President of Saint Procopius College and Illinois Benedictine College and as Abbot of St. Procopius Abbey. He was appointed Auxiliary Bishop of the Joliet, Illinois diocese in 1977. He served as Bishop of Salina, Kansas from 1980-1983 and Archbishop of Dubuque, Iowa from 1983-1995. The National Conference of Catholic Bishops twice elected him to serve as Treasurer. For thirty years, he has served as chaplain of the Czech Catholic Union, headquartered in Cleveland, Ohio. He is Honorary President of the National Alliance of Czech Catholics.

Father Dan traveled from his retirement home in Aurora, Colorado, to accept the award at the installation dinner held at Butterfield Country Club in Oak Brook, Illinois. He accepted the award in recognition of the many people of St. Procopius who made the Abbey a significant force in the Chicago area especially among Bohemian/Czech community.

Bohemian LA News Release

Does Your Heart Need Healing?

As a Catholic, are you embarrassed by the scandals which have recently afflicted our Church?

As an American, are you embarrassed by the photographs from the Abu Ghraib prison in Iraq?

Do you see the people in poverty and wish that you could do more to help?

Do you wonder how to bring healing to those who have been touched by the tragedy of abortion, but who are in denial about their inner pain?

Are you troubled by the fact that many Catholics seem to know so little about their faith?

Are you troubled by the fact that many Catholics do not attend Mass on Sunday, or believe in the Real Presence of Christ in the Eucharist, or fail to show respect when they are in church?

Does your heart hurt over the fact that some members of your family have left the Catholic faith to join other churches? Or no church at all?

You may already be doing your best to help the poor both here and abroad. You may already believe deeply in the Real Presence, and you may be one of those blessed individuals who participates in the sacred liturgy every single Sunday and on weekdays as well. Thank God, the scandals in the church have not touched you directly, but you know many others whose faith has been severely shaken.

How do we show our sorrow for the sins for which we are not personally responsible, but which hurt our society, our nation, our Church, and our world?

How do we bring about a change of people's hearts and turn them away from the culture of death?

Jesus gave his life upon the cross to bring about the forgiveness of sins, yet many people are unaware of how to seek forgiveness. Many people are so used to the sin which is all around them, that they do not think that there is any other way to live.

The Lord calls us to pray for the forgiveness of our own sins, but he also calls us to pray for those who do not yet know his love or how to receive mercy.

You have personally experienced the healing power flowing from the Lord's wounded heart. Please take the time to pray for the healing of members of your family, of our nation, our society, our Church, and our world.

Dr. George J. Svejda

Paths of Glory and Tribulations

After many centuries of strife, domestic violence, hostile invasions, power struggles, plague and pestilence, the Czech people were slowly consolidating their efforts and energies toward a common goal, namely freedom from the autocratic regime of the Habsburg monarchy. The nineteenth century is considered by historians to be an age of enlightenment and belated political renaissance. This period produced several outstanding grammarians who succeeded in amalgamating various Czech and Slovak rural dialects into a comprehensive, unified literal language. Their achievements were quite remarkable, considering the fact that many decades of deliberate germanization managed to separate the provincial population where the Czech language survived (albeit at an unsophisticated level) from the urban residents who used German in their occupations, educational centers and publishing media as well as in their households. Great many intellectual leaders of the revivalist movement learned the Czech language through their conscientious scholarly pursuits relatively late in their lives. Let us examine two of the distinguished grammarians and their impact upon the patriotic awareness.

Josef Dobrovský (1753-1829) a philologist, historian, founder of the Slavic studies, was considered by Thomas G. Masaryk "the first cosmopolitan Czech of the modern age". He grew up in a German speaking environment in Horšovský Týn and learned the Czech language during his secondary school studies. After his philosophical and theological studies in Prague he entered the Jesuit novitiate in Brno. The temporary abolition of the Jesuit order brought Dobrovský back to Prague for continued studies in the field of theology. For a period of 8 years he was a tutor of philosophy and mathematics to the four sons of Count Nostice. His first scholarly publication, written in Latin, addressed the authenticity of the fraction of St. Mark's gospel. This portion of the translated scripture was considered for

many centuries to have been an original manuscript from the time of King Charles IV. Dobrovský, however, was able to prove that it was merely a transcription of a document dating back to the 9th century. Further historical studies of Dobrovský followed his early publication. For the larger circle of the intelligentsia he published periodicals relating to Czech and Moravian literature between 1779 and 1787. In these publications he informed the readers of the scientific and cultural progress from the standpoint of an enlightened individual, criticizing the social, cultural and religious activities in Bohemia and Moravia. As a proponent of enlightened rationalism and an uncompromising defender of the freedom of thought and scientific experimentation, Dobrovský frequently became a target of disputes and polemics. He stood up not only against prejudices and bigotry of religious life, but also against some dogmatic concepts of the church representatives. Despite his liberal convictions he remained a deeply religious person. In 1789 he was appointed the rector of the general seminary in Hradisko, near Olomouc, but two years later, at the age

of only 37 years, he was pensioned off and returned to Prague as a "blue abbé".

In September of 1791 Dobrovský participated in the festive assembly of the Czech Society of Sciences, where, in the presence of Emperor Leopold II, he boldly articulated the fact that the Slavic population makes up the majority of the Austrian empire and is capable of defending the Habsburg throne from hostile attacks and thus is deserving more freedoms and privileges. Dobrovský's speech was published in German and received wide circulation within the realm. He was suddenly propelled from the position of an enlightened individual of the academic circles into the awareness of the masses as a national revivalist. During the subsequent period of oppressive reactionary politics Dobrovský failed to obtain a secure position corresponding to his abilities. He remained a private scholar of modest means, largely dependant upon the generosity of his aristocratic friends. Between 1791 and 1823 he published a number of significant works which influenced the course of Czech historiography, linguistics and Slavic studies. His historical treatise called "Critical Attempts to Clear the Ancient Czech History from Later Inventions" was followed by the "History of the Czech Language and Literature". In these writings Dobrovský laid the foundations for the concepts of Czech history, followed by František Palacký.

Dobrovský also summarized the richness of the Czech language and established firm grammatical rules and principal formulas for the creation of new words. His linguistic works include "Detailed Grammar of the Czech Language" and the "Czech-German Dictionary". In 1822 with V. F. Durych he produced a monumental work written in Latin and entitled "Fundamentals of the Old Slavic Language".

Dobrovský attained world renown and partial admiration of the new generation of Czech patriots, but remained apart from the mainstream of the nationalistic

movement which was formed during the second decade of the 19th century around Josef Jungmann. Dobrovský did not share the romantic enthusiasm and hopes of that generation even though he supported their endeavors.

Eventually Dobrovský entered into an open conflict with Jungmann and his supporters over the authenticity of the "Manuscript of Zelená Hora" (Rukopis zelenohorský). He recognized the forgery immediately upon its alleged discovery in 1818 and publicly denounced its reliability. In an indirect response to his condemnation, he was labeled a "non-patriot", "renegade" and "Germanophile". It was not until the turn of the century that his position gained appreciation among the philosophical followers of T. G. Masaryk. His philological contributions, however, have not been seriously challenged during the succeeding decades.

Josef Jungmann (1773 - 1847) attributed his "national awakening" to an episode in his youth when during the vacation visit at his uncle's house he was unable to fluently participate in the Czech conversation and was ridiculed for his "stuttering". He was determined from that time on to properly learn his mother tongue and to propagate its further development. He succeeded not only as a grammarian but also as proponent of Czech cultural escalation of the nationalistic sensibilities. He acquired much of his patriotic enthusiasm and pedagogical skills from his professors at the Prague philosophical and law faculty. His original plans for an administrative career were altered when he began to teach at a secondary school in Litoměřice and later in Prague where he became a professor of humanities and eventually a school director at the Old Town gymnasium. His literary oeuvre progressed from early patriotic poetry published during his student years to the position of leading publicist of the revivalist movement. He understood better

than most of his contemporaries the new conditions and needs of the nationalistic movement in harmony with the modern European thoughts which he formulated in his "Dual Conversation about the Czech Language" which properly speaking introduced the first comprehensive Czech cultural program. Jungmann considered the native language to be the most characteristic feature of the nation. According to him a Czech citizen is only a person who speaks the Czech language and thus the nucleus of any nation is the populace who speaks the native tongue. While the first generation of Czech patriots assigned Czech to merely popular usage, Jungmann set up an ambitious goal, to develop the Czech language into an exacting form of expression inclusive of technical and artistic terminology. Of even greater importance than Jungmann's early poetic works was his ability to translate the classical authors of antiquity as well as the writings of new European writers such as Schiller, Goethe, Chateaubriand and Milton. Jungmann revived some forgotten words of old Czech and successfully coined

even new words, thus creating the foundations for the modern Czech language. He inspired and influenced the literary activities of Šafařík, Palacký and the first truly poetic personalities of Kollár and Čelakovský. Jungmann authored the first Czech primer and the textbook of literal theory entitled "History of Czech Literature." In his Slovesnost (Belles-lettres) he formulated the basic Czech scholarly terminology in the field of literature and esthetics. The first Czech written erudite periodical Krok ("Stride" or "Gait") co-authored with Jan Evangelista Purkyně and Jan Svatopluk Presl, was a significant contribution toward the expansion of Czech scientific knowledge. Jungmann's greatest linguistic legacy was the five volume publication of Czech-German Dictionary in 1834-39 which listed some 120 thousand words with their definitions and practical application.

Jungmann obtained many official honors and recognitions during his lifetime. He became a member of the Royal Czech Learned Society, of the Viennese Academy and in 1840 he was elected to the post of the Rector of the Prague University. Supporting him in his patriotic endeavors was his devout Pan-Slavism, shared by many of his contemporaries. In his Russophile leanings he viewed Russia as the "alma mater" of Slavic unity, but appeared blind to the despotism of the Czarist regime. Brought up under and influenced by the ideas of enlightenment he, nevertheless, lacked the ability to maintain a critical distance and was influenced more by the romantic ideas and unabashed enthusiasm for the aspirations of his nation. Yet his prolific literal contributions resulting from his wearisome persevering labors are forever registered in the annals of the grateful Czech nation.

Tony Jandáček

Photo on back page:

The oriel window of the Prague University, educational center of Czech revivalist.

